Муркаш район хаçачĕ

Çĕнтерӳ ялавĕ

1944 çулхи çу уйăхĕн 5-мĕшĕнчене тухать

28 (8094) № * Шăмат кун, 2013 çулхи ака (апрель) уйăхĕн 20-мĕшĕ * Хакĕ ирĕклĕ

Ĕçĕ çăмăл мар, ответлăхĕ пысăк

Çак сăмахсемпе хаклама пулать вырăнти хăй тытăмлăх системинче вăй хураканăн паянхи ĕçне-хĕлне. Эсир сăн ӳкерчĕкре куракан Тамара Мешкова Муркаш ял тăрăхĕнче 1997 çултанпа тăрăшать. Малтанах кунта вăл секретарьте ĕçлеме тытăннă. Халĕ вара – тĕп эксперт специалисчĕ.

– Куллен халăхпа ĕçлеме тивет. Кашнин хăйĕн ыйтăвĕ, хуйхи-суйхи. Çăмăлах мар пулĕ пурин ыйтăвне тивĕçтерессi? – кăсăклантăм эпĕ.

– Пĕрремĕш çул мар, хăнăхнă, – пулчĕ хурав.

Çапла, ял тăрăхĕн территорийĕнче пурăнакан вун-вун çын кĕрсе тухать куллен ял тăрăхĕн администрацине. Кашнинпех вашават, кăмăллă Тамара Алексеевна. Ырăпа кăна асăнаççĕ вĕсем ун пирки.

В. ШАПОШНИКОВ сăн ӳкерчĕкĕ.

Апрелĕн 21-мĕшĕ – Вырăнти хăй тытăмлăх кунĕ

Вырăнти хăй тытăмлăх кунĕ

Календарьти çĕнĕ уяв кунне РФ Президенчĕн Указĕпе 2012 çулхи июнь уйăхĕнче çирĕплетнĕ. Çакă вăл вырăнти хăй тытăмлăх институчĕн пĕлтерĕшĕпе вырăнне ӳстерессипе, демократипе граждан обществине аталантарассипе çыхăннă. Раççей муниципалитет пĕрлешӳĕсем ăна çуллен апрелĕн 21-мĕшĕнче паллă тăвĕç.

Уяв кунне ăнсăртран палăртман. Шăп çак кун 1785 çулта иккĕмĕш Кĕтерне императрица «Хуласен шалу грамотине» («Грамота на права и выгоды городам Российской империи») çирĕплетнĕ. Шăпах вăл тăрать те ĕнтĕ Раççей вырăнти хăй тытăмлăх законодательствин аталанăвĕн пуçĕнче. Президент указĕн проектне РФ Регионсен аталанăвĕн министерстви муниципалитет йĕркеленĕвĕсен пысăк пĕрлешӳĕсем – муниципалитет йĕркеленĕвĕсен пĕтĕм Раççейри конгресĕ, Раççей хулисен союзĕ, Поляр унки леш енчи тата Инçет Çурçĕр хулисен союзĕ, вырăнти хăй тытăмлăхăн пĕтĕм Раççейри канашĕ – сĕннипе хатĕрленĕ.

Кун йĕрки ыйтусемпе пуян

Черетсĕр лару

Депутатсен районти Пухăвĕн председателĕн 2013 çулхи апрелĕн 17-мĕшĕнчи 31 № хушăвĕпе депутатсен районти Пухăвĕн черетсĕр 26-мĕш ларăвне район администрацийĕн ларусен залĕнче апрелĕн 24-мĕшĕнче 10 сехетре пухма йышăннă.

Ларура пăхса тухма кун йĕркине çак ыйтусене кĕртме сĕннĕ: «РФ Шалти ĕçсен министерствин Муркаш районĕнчи пайĕн 2013 çулхи 1-мĕш кварталти ĕçĕ-хĕлĕ çинчен», «Районти пĕчĕк тата вăтам предприятисен аталанăвĕ çинчен», «Депутатсен районти Пухăвĕн 2012 çулхи декабрĕн 6-мĕшĕнчи С-23/3 № «Муркаш районĕн 2013 çулхи тата планланă 2014-мĕшпе 2015-мĕш çулсенчи тапхăрти бюджечĕ çинчен» йышăнăвне улшăнусем кĕртесси çинчен», «Муркаш районĕн муниципаллă пурлăхне приватизаци тăвассин условийĕсем пирки йышăну тăвассин йĕрки çинчен», «Муркаш районĕн муниципаллă харпăрлăхĕнчи пурлăхпа усă курассин йĕрки пирки положени çирĕплетесси çинчен», «Муркаш районĕн муниципаллă пурлăхне 2013 – 2014 çулсенче приватизаци тăвассин прогноз планĕ (программи) çинчен», «Муркаш районĕн муниципаллă ятарлă пурăнмалли çурт-йĕр фончĕн çурт-йĕрне уйăрса памалли йĕркен положенине çирĕплетесси çинчен», «Муркаш районĕн харпăрлăхĕнче шутланакан çĕр участокĕсене тата Муркаш районĕн территорийĕнчи патшалăх харпăрлăхĕнче шутланман çĕр участокĕсене арендăна памалли йĕркене çирĕплетесси çинчен», «Муркаш районĕн территорийĕнче обязательнăй майпа тивĕçтермелли муниципаллă услугăсен переченне çирĕплетесси çинчен», «Муркаш районĕн муниципаллă харпăрлăхĕнчи пурлăха тӳлевсĕр майпа Мăн Сĕнтĕр ял тăрăхĕн харпăрлăхне парасси çинчен», «Депутатсен районти Пухăвĕн 2012 çулхи декабрĕн 26-мĕшĕнчи С-24/1 № «Муркаш районĕн пуçлăхĕн должноçне, Муркаш районĕн муниципаллă должноçне йышăнакан çынна протокол мероприятийĕнче, служба командировкинче тата официаллă ытти мероприятире илнĕ парнене памалли (укçан памалли) йĕркене çирĕплетесси çинчен», «Административлă комисси çинчен», «Наградăлама тăратасси çинчен».

Хамăр инф.

Кадастр хакĕпе кăсăкланăр

Çурт-йĕр ыйтăвĕ

Росреестрăн Чăваш Енри Управленийĕ пĕлтернĕ тăрăх 2015 çулта республикăра пурăнакан чылай çын кӳçман пурлăхăшăн (2014 çулшăн) тӳлемелли налук квитанцине алла илме пуçлать. Чăваш Республикинче 2012 çулта капиталлă строительство объекчĕсен кадастр хакне çирĕплетнĕ, налук калăпăшне вара çавăнпа килĕшӳллĕн шутлаççĕ.

Налук шайне инвентаризаци хакĕнчен мар, кадастр хакĕнчен палăртаççĕ. Росреестрăн Чăваш Енри Управленийĕ хăвăр хваттерĕн, çурт-йĕрĕн е производство пӳлĕмĕн кадастр хакĕпе кăсăкланма ыйтать. Çакă çитес вăхăтра налук тӳлессине тĕрĕс йĕркелеме май парать.

Сирĕн хваттере мĕн чухлĕ тенкĕлĕх хакланине вара Росреестрăн сайтĕнчи кадастр карттинче пĕлме пулать е ун пирки Кадастр палатинчен ыйтмалла. Ку информацисем тӳлевсĕр. Енчен те эсир хваттер лаптăкне палăртнинче хăш-пĕр тĕрĕсмарлăх асăрхатăр пулсан, çак шайлашăва Росреестр комиссийĕнче июлĕн 17-мĕшĕччен пăхса тухаççĕ. Енчен те унччен ĕлкĕреймерĕр пулсан арбитраж судне каймалла пулать. Тĕплĕнрех 8 (8352) 31-71-49 номерпе шăнкăравласа пĕлме пулать.

М. ИВАНОВА,
Росреестрăн ЧР Управленийĕн ертӳçин пулăшуçи.

Çур аки – 2013

Вăхăт инçе мар

Хуçалăхсенче çурхи уй-хир ĕçĕсем массăллăн пуçăниччен вăхăт нумаях юлмасть. Çак кунсенче пĕрлешӳллĕ хуçалăхсемпе хресчен (фермер) хуçалăхĕсенче акмалли-лартмалли вăрлăх хатĕрлес, минераллă удобренисемпе çунтармалли-сĕрмелли материалсем янтăлас ĕçсем анлă сарăлнă.

Районĕпе çурхи тĕш тырăпа пăрça йышши культурăсен элита тата пĕрремĕш репродукци вăрлăхне 434,9 тонна кӳрсе килнĕ. Ку енĕпе «Герой» хуçалăх пуçарулăх кăтартать. Хуçалăх çурхи тулăн элита вăрлăхне 94,9 тонна туяннă.

Минераллă удобренисем 271,9 тонна хатĕрленĕ.

Çурхи уй-хир ĕçĕсене ирттерме 442 тонна дизель топливи, 133 тонна бензин кирлĕ. Хальлĕхе вĕсем хуçалăхсенче кирлин 52 тата 32,3 процентĕ чухлĕ кăна-ха.

Хуçалăхсенче çур улми вăрлăхне суйласа яровизацилеме хурас ĕçсем анлă сарăлнă. Çак вăхăта янтă вăрлăх 802 тонна (27 процент).

Асăрхаттару

Вĕрентӳ тревоги пулать

Чăваш Енре халăха пĕлтермелли централизациленĕ регион системине тĕрĕслес тĕллевпе ытлари кун, апрелĕн 23-мĕшĕнче, черетлĕ тревога пулать. «Пурте тимлĕ пулăр!» сигнал 9.00 сехетре янăрать.

Гражданла оборона тренировки пуçланнине урамсенче вырнаçтарнă сиренăсемпе громкоговорительсем, радиопа телевидени каналĕсем пĕлтерĕç.

Аса илтеретпĕр, çак сигнал гражданла оборонăн асăрхаттару сигналĕ пулса тăрать. Сигнала халăха авари, катастрофа, çут çанталăкри инкексем пирки, тăшман тапăнса килнине пĕлтермелле чух параççĕ.

Сирена е асăрхаттарăвăн ытти майлă сассине илтсен васкавлă хыпара пĕлме граждансен радиоприемник, телевизор ямалла. Хыпара ертӳçĕсене е ĕçтешсене, çемье членĕсене, кӳршĕсене пĕлтермелле. Сĕнӳсем илнĕ май çак лару-тăрура ачасене, ватă çынсене, чирлисене тата хĕрарăмсене пулăшмалла.

Н. Никольский çуралнăранпа – 135 çул

Уяв анлă иртмелле

Чăвашсен пĕрремĕш ăсчахĕ, чăвашсен пĕрремĕш хаçатне пуçарса янă Н. Никольский профессор çуралнăранпа кăçал 135 çул çитет. Паллă тĕпчевçĕне, этнографа, историка – пирĕн сумлă ентеше халалласа районта уяв мероприятийĕсем чылай палăртса хунă. Вĕсене хатĕрлесе ирттерессипе район администрацийĕн йышăнăвĕпе йĕркелӳ комитетне çирĕплетнĕ. Унăн пĕрремĕш ларăвĕ кĕçнерни кун иртрĕ.

Комитет членĕсем чи пĕлтерĕшлĕ мероприятисем майăн 17-мĕшĕнче пулмаллине палăртрĕç. Никольский ячĕллĕ паркра çак кун халăх ăстаçисен «Кун-çул эрешĕсем» ятпа курав ĕçлемелле, кунтах «Айтăр ваййа тухар-и?» ятпа чăвашсен уявĕ иртет. Регион шайĕнчи наукăпа практика конференцине хутшăнакансем те çак кун Никольскийăн тăван кĕтесне пухăнаççĕ. Çавăнпа та район администрацийĕн пуçлăхĕ Р. Тимофеев Н. Никольский ячĕллĕ парка тирпей-илем кĕртес ыйтăва та, асăннă мероприятисене çӳллĕ шайра ирттересси те кусран вĕçертмелле маррине палăртса каларĕ.

Çак кунччен те, ун хысçăн та районти Культура учрежденийĕсенче, вĕренӳ учрежденийĕсенче ачасемпе çамрăксен, аслă ӳсĕмри çынсен тавра курăмне анлăлатма май паракан чылай мероприяти ирттерме пăхса хунă. Уява халалланă мерпроиятисем шутĕнче спорт ăмăртăвĕсем те пур, вĕсем шутĕнче «Хыпар» хаçат кубокĕпе парнисемшĕн иртекен çăмăл атлетика кросĕ те.

Н. НИКОЛАЕВА.

Саламлатпăр

Пирĕн юратнă, хаклăран та хаклă çыннăмăр – Шетмĕпуç ял тăрăхне кĕрекен Шетмĕпуç ялĕнче пурăнакан **Фекла Кузьминична СОЛОВЬЕВА** паян 80 çул тултарать. Сумлă юбилей ячĕпе аннене, асаннене, хунямана, кукамая чун-чĕререн ăшшăн саламлатпăр. Юман пек çирĕп сывлăх, юхан шыв юххи пек вăрăм кун-çул, канлĕ ватлăх сунатпăр. Утас çулăр такăр пултăр, Турри вăй-хал парса тăтăр. Пире, ачусене, тĕрĕс ăстăн парса ӳстернĕшĕн, пулăшса пынăшăн, ырă чуншăн, ылтăн аллусемшĕн тавтапуç сана, аннеçĕм. Эпир сана пурте питĕ хытă юрататпăр, санпа мухтанатпăр. Эсĕ пурришĕн савăнатпăр, хамăра çав тери телейлĕ туятпăр. Тайма пуç сана пуриншĕн те.

Саламлаканĕсем: хĕрĕпе кĕрӳшĕ, ывăлĕсемпе кинĕсем, мăнукĕсем, кĕçĕн мăнукĕсем, хăтитăхлачисем, кӳршисем, тăван-хурăнташĕсем.

Хаклăран та хаклă мăшăра, çĕр çинчи чи юратнă аннене, кукамая, хунямана, хисеплĕ тăхлача, ырă кăмăллă тăванăмăра – Мăн Токшик ялĕнче пурăнакан **Тамара Алексеевна ЕВСТАФЬЕВĂНА** 55 çулхи юбилей ячĕпе чун-чĕререн саламлатпăр. Çак çуркуннехи хĕвел çути пек яланах çутатса тăрсам пирĕн çине. Мăнаçлă Атăл шывĕн çулĕ евĕр вăрăм ĕмĕр, çăл-куç пек тапса тăракан вăй-хал, юман пек çирĕп сывлăх сунатпăр. Пурнăçу телей çырмипе лăпкăн юхтăр. Эсĕ пурри – ниmĕнпе виçейми пуянлăх, савăнăç, телей. Ачусен, мăнуксен хаваслă сассине итлесе, ырлăхне курса савăнмалла пултăр. Турри вăй-хал парса тăтăр, чир-чĕртен упратăр.

Саламлаканĕсем: мăшăрĕ, хĕрĕпе кĕрĕвĕ, 2 ывăлĕпе кинĕ, мăнукĕсем, хăти-тăхлачисем тата тăванĕсем.

Пĕрлехи информаци кунĕнчен

Ял çыннисемпе куçа-куçăн

Пĕрлехи черетлĕ информаци кунĕ апрелĕн 17-мĕшĕнче иртрĕ. Ку хутĕнче районти предприятисемпе организацисенче пулса вырăнсенчи ĕç коллективĕсемпе тĕл пулусем йĕркелеме республика тĕп хулинчен Чăваш Республикинчи çынсене ĕçпе тивĕçтерекен патшалăх службин ертӳçин çумĕ Мефодий Архипов ертсе пыракан ушкăн килчĕ.

Республика представителĕсем çав кун район администрацийĕн тата федераллă структурăсен районти представительствисен ответлă ĕçченĕсемпе пĕрле Муркашпа Мăн Сĕнтĕр тата Чуманкасси ял тăрăхĕсен территорийĕсенчи ĕç коллективĕсенче пулса курчĕç, çынсемпе тĕл пулчĕç, вĕсене паян канăç паман ыйтусем çине хуравларĕç. Çавăн пекех информаци ушкăнĕн членĕсем район администрацийĕнче çынсене хăйсене интереслентерекен ыйтусемпе йышăнассине йĕркелерĕç.

Тĕл пулусенче экологи субботникĕсем йĕркелесси, Йывăç кунне иртересси, ялсемпе çулсене тата çул хĕррисене, масарсене тасатса тирпейлесси, республикăра 2013 çулта тата 2020 çулчченхи тапхăрта пĕтĕмĕшле вĕренӳ системине модернизацилессин комплекслĕ ĕçĕсем, эрех ĕçнипе кĕрешесси пирки сăмах пычĕ.

Эрех ырă патне илсе пымасть

Чăваш Республикинчи халăха ĕçпе тивĕçтерекен патшалăх службин ертӳçин çумĕ М. Архипов, район администрацийĕн пуçлăхĕ Р. Тимофеев, районти халăха ĕçпе тивĕçтерекен центр ертӳçи И. Дмитриева чи малтанах «Пурăнмалли çуртйĕрпе коммуналлă хуçалăхăн ертсе пыракан компанийĕ» чикĕллĕ яваплăхлă обществăра пулчĕç, унта ĕçлекенсемпе тĕл пулчĕç.

Тĕл пулура район администрацийĕн пуçлăхĕ Р. Тимофеев район пурнăçĕпе паллаштарнă май çӳлерех асăннă ыйтусемпе районта мĕнле лару-тăру пулни çинче те тĕплĕн чарăнчĕ.

Паян юр хăвăрт ирĕлнине пула çӳп-çап куç умне тухма пуçларĕ. Хĕвел хытă хĕртнипе çĕр те часах типет. Çавăнпа та ялсене тирпей-илем кĕртес ыйтупа ĕçлеме шăпах вăхăт. Ростислав Николаевич ку ыйтăва шăмат кун иртекен ял тăрăхĕсен пуçлăхĕсен канашлăвĕнче те сӳтсе явассине палăртрĕ. Майăн 1-мĕшĕччен пур çĕрте те тирпей-илем ĕçĕсене туса ирттермеллине палăртрĕ.

Вĕренӳ системине модернизацилессине илсен, çакна палăртмалла. Районта пĕлтĕр ку енĕпе сахал мар ĕç туса ирттернĕ. Кăçал вара асăннă программăпа килĕшӳллĕн 4 шкула (Мăн Сĕнтĕр, Сосновка, Йӳçкасси, Нискасси) тĕплĕ юсамалла. Тата Шурча шкулне ял тăрăхĕсен территорийĕсенче комплекслă компактлă строительство ĕçĕсем пурнăçламалли программăпа килĕшӳллĕн тĕплĕн юсама палăртаççĕ. Çакна валли республикăран пурĕ 5 млн. та 393 пин тенкĕ уйăраççĕ. Район бюджетĕнчен тата 1 млн. та 400 пин тенкĕ патне укçа пăхса хăварнă çакна валли.

Иртнĕ çул Муркаш шкулĕн столовăйне тĕплĕн юсаса çĕнĕ оборудовани вырнаçтарнă пулсан, кăçал çак ĕçе малтан тепĕр 3 шкулта туса ирттерме палăртнăччĕ. Республика 6 шкулта çак ĕçе туса ирттерме пулăшма шантарнăран вара списока пысăклатас енĕпе шухăшлаççĕ районта. Республикăран уйăракан укçа-тенкĕ çумне районта тата тепĕр 5 млн. тенкĕне яхăн укçа тупма тивет.

Халĕ вара чуна ыраттаракан ыйту патне куçар. Юлашки вăхăтра эрехпе ытларах иртĕхме пуçларĕç çынсем. «Мĕн пур инкек, хуйхă-суйхă эрехпе иртĕхнинчен пуçланать», – терĕ район администрацийĕн пуçлăхĕ. Кăçалхи висĕ уйăхра, акă, йăлари харкашусен йышĕ палăрмаллах ӳсрĕ. Упăшки арăмне хĕненĕ, кӳршĕ тепĕр кӳрше патак çитернĕ. Е тата больницăна ытларахăшĕ эрехпе иртĕхнине пулах лекет: спирт пур шĕвекпе наркăмăшланаççĕ, нумай вăхăт ĕçнине пула малтанхи чирсем «пуçĕсене çĕклеме» пуçлаççĕ. Çул çинче те ӳсĕр водительсене, пассажирсене пула инкексем пулсах тăраççĕ. Мĕн патне пыратпăр капла?

Е тата «фанфуриксем» патне таврăнар. Район администрацийĕ республикăна сĕнӳпе тухнă хыççăн почтальонсем ăна килĕрен киле çӳресе сутма пăрахрĕç: усси пулчĕ. Анчах та ку ыйту Раççей шайĕнче нормативлă право акчĕсем йышăнмасăр пĕтĕмпех татăлса пĕтмест.

Халь тата тепĕр çакнашкал пулăм куç умне тухать. Райпо магазинĕсенче йӳнĕ одеколонсене ещĕкĕ-ещĕкĕпех сутма пуçларĕç. Паллах, ăна сутма никам та чармасть. Анчах та ĕçекен çынсем ăна 5–6 кĕленчене харăс сапăнма мар, ĕçме илнине сутуçăсем лайăх пĕлеççĕ. Çавăнпа та укçа тăвас ыйтăва кăшт хыçарах хăварса çынсем çинчен шухăшласан, тен, урăх таварсем ытларах сутса услам туни вырăнлăрах мар-ши? Çак шухăша палăртсах каларĕ Ростислав Николаевич.

Е тата аякка ĕçлеме каякансене илер. Пĕр енчен вĕсем бюджета пĕр тенкĕ налук та тӳлемеççĕ. Тепĕр енчен вĕсен социаллă хӳтлĕх çук: аманса таврăнаççĕ, вилсе килекен тĕслĕхсем те пулмарĕç мар районта. Пенсие тухма вăхăт çитсен, Чăваш Республикинчи халăха ĕçпе тивĕçтерекен патшалăх службин ертӳçин çумĕ М. Архипов каланă пек, вĕсем хăйсем те çакна туйса илеççĕ. Мефодий Михайлович пирĕн районта пурăнакансен 10 проценчĕ аякка кайса ĕçленине палăртрĕ. Ытти районсенче ку кăтарту 20–30 процентпах танлашать. Анчах ют çĕрте те эрех ĕçекенсем кирлĕ мар.

Эрехпе иртĕхни пурăнмалли çурт-йĕрпе коммуналлă хуçалăха та вирлĕн пырса çапать. «Пурăнмалли çурт-йĕрпе коммуналлă хуçалăхăн ертсе пыракан компанийĕ» чикĕллĕ яваплăхлă обществăн директорĕ Н. Любимов каланă тăрăх, коммуналлă пулăшусемшĕн тӳлейменнисем – эрехпе иртĕхекен çемьесем.

М. Архипов пĕрлехи информаци кунĕн 2-мĕш ыйтăвĕ çинче чарăннă май кăçалтан пуçласа шкулсенче физика тата математика класĕсем уçмаллине палăртрĕ. Мĕншĕн тесен паян техника тĕлĕшĕнчи специалистсем çитмеççĕ: инженерсем сахал, сварщиксем тата ытти çакнашкал профессии çыннисем çителĕксĕр. Çав вăхăтрах вара ĕçпе тивĕçтерекен центрсенче учета илнĕ экономистсемпе бухгалтерсем, юристсем ытлашшипех.

Тирпей-илем кĕртес ыйтупа Мефодий Михайлович çакна палăртрĕ: йывăçсене лартса хăварни кăна çителĕксĕр, вĕсене сыхласа хăвармалла.

Пĕрлехи информаци кунĕнче сӳтсе явма кĕртнĕ ыйтусемпе Муркашри кирпĕч заводĕнче те уçă калаçу пулчĕ. Унăн директорĕ Ю. Петров каланă тăрăх, эрехсăра проблеми кунта çук.

Заводра 150 çын ĕçлет. Уйăхне 1 млн. та 200 пин – 1 млн. та 400 пин штук кирпĕч кăлараççĕ. Çулталăкне 14 млн. та 800 пин кăларма пулать. Кăçал ку плана тултарма тĕллев лартнă. Малтан 4 бригада ĕçленĕ пулсан, халĕ вара 2 сменăри 3 бригада çыннисемех çавăн чухлех ĕç тăваççĕ. Иртнĕ çул завод 10,5 млн. тенкĕ таса тупăш тунă.

Юлашки çулсенче предприятире çĕнĕ технологие пурнăçа кĕртес, машинăпа трактор паркне çĕнетес ыйтупа ытларах тимленĕ пулсан, халĕ вара рабочисен ĕç условийĕсене лайăхлатассипе нумай ĕç тума палăртнă. Ĕç укçи те предприятире пĕчĕк мар: 14 пин тенкĕрен те иртет. Çулла тата та пысăкрах вăл. Кирпĕче вара Чулхула, Ульяновск облаçĕсенче, Тутарстанра тата ытти хуласемпе республикăсенчен хапăл тусах туянаççĕ. Ку вăл хамăр республикăри предприятисене шута илмесĕр.

Тĕл пулура куллен хумхантаракан ыйтусене те хускатрĕç. Вĕсем çĕнĕ тасатмалли сооружени тăвассипе, шывпа, электричествăпа тивĕçтерессипе çыхăннă ыйтусем пулчĕç. Район администрацийĕн пуçлăхĕ Р. Тимофеев пур ыйтусем çине те тулли хуравсем пачĕ.

Л. ПАВЛОВА.

Ытларах хамăртан килет мар-и?

Чăваш Республикин тĕрĕслевпе шутлав палатин председателĕ Татьяна Минина ертсе пыракан ушкăн Чуманкасси ял тăрăхĕнче пулчĕ. Ушкăн йышĕнче çавăн пекех район пуçлăхĕ – Ильич яч. хис. хуçалăх ертӳçи Игорь Николаев тата район администрацийĕн финанс пайĕн пуçлăхĕ Рената Ананьева.

Пĕрремĕш тĕл пулу Чуманкасси ял тăрăхĕн администрацийĕнче иртрĕ. Унта ял тăрăхĕн пуçлăхĕ Николай Белов, вырăнти актив, депутатсен ял тăрăхĕнчи Пухăвĕн депутачĕсемпе старостăсем, ял çыннисем хутшăнчĕç. Информаци ушкăнĕ çавăн пекех Чуманкассинчи пĕтĕмĕшле пĕлӳ паракан вăтам шкул, «Малыш» ача сачĕн коллективĕсемпе тĕл пулчĕ.

Игорь Васильевич хăйĕн сăмахĕнче кун йĕркине кĕртнĕ ыйтусем çинче чарăнса тăнипе пĕрлех çитсе килекен çурхи уйхир ĕçĕсем пирки те сăмах пуçарчĕ. Çакна ăнланмалла та. Ял çыннишĕн паян унран ответлăрах та пĕлтерĕшлĕрех ĕç çук та темелле. Çурхи кун çулталăк тăрантарать тесе ахальтен каламан чăвашсем авалах.

Пĕтĕмĕшле илсен кĕрхи культурăсем япăх мар хĕл каçнине палăртрĕ Игорь Николаев. Кĕрхи тĕш тырă культурисене иртнĕ çул 4347 гектар çинче акса хăварнă. Вĕсен 90 процентне яхăн сыхланса юлнă. Çурхи ĕçсен калăпăшĕ пĕчĕкех мар. Çурхи тĕш тырă культурисене пĕтĕмпе 11 пин гектара яхăн лаптăк çинче акса хăвармалла, çĕр улми 1000 гектар ытла лартмалла. Ака-суха ĕçĕсене агротехникăпа пăхнă сроксенче, пахалăхлă ирттересси пирки те манма кирлĕ мар. Ку енĕпе вара Чуманкассисен пĕтĕмпех йĕркеллĕ теме çук-ха. Хуçалăхăн аталану çулне вăхăт ыйтакан требованисене тĕпе хурса йĕркелесе пыма тăрăшмалли куçкĕрет.

Республика представителĕ Татьяна Дмитриевна тĕл пулусенче 2013 çулта тата 2020 çулчченхи тапхăрта Чăваш Республикинче пĕтĕмĕшле вĕренӳ системине модернизацилессипе пурнăçламалли комплекслă ĕçсене ытларах тимлĕх уйăрчĕ. Ку тĕлĕшпе пĕлтерĕшлĕ икĕ саманта уйрăммăн палăртрĕ вăл: кусем вĕсем шкулсенче юсав ĕçĕсем туса ирттересси тата учительсене пахалăхлă, тухăçлă, чуна парса ĕçлеме хавхалантарса пырасси.

Кăçал республикăра 115 шкулта юсав ĕçĕсем туса ирттерме палăртнă. Çав тĕллевпе 144,2 миллион тенкĕ уйăрма пăхнă. Педагогсен ĕç укçи вара çулталăк вĕçленнĕ тĕле республикăри вăтам ĕç укçи шайĕпе танлашмалла.

Модернизаци программипех 2014 çул тĕлне пур шкулсене те спорт оборудованийĕсемпе тивĕçтерсе пĕтерме пăхнă. Шкул мастерскойĕсенче те ачасене ĕçлеме кирлĕ условисем пулмалла. Кунпа пĕрлех çывăх малашлăхрах пуçламăш классенчи ĕç вырăнĕсене автоматизацилессин, электронлă журналсемпе тата электронлă дневниксемпе усă курма тытăнассин, шкултах ачасене техника специальноçĕсене алла илме майсем туса парассин, инженер класĕсем йĕркелессин, шкул столовăйĕсенче апатланассин пахалăхне лайăхлатассин, шкул автобусĕсен паркне çĕнетессин, инвалид ачасене дистанци мелĕпе вĕренме пулăшассин задачисене татса пама тивет. Патшалăх шайĕнчех вĕренӳ тытăмĕ çине юлашки вăхăтра пысăк тимлĕх уйăрни ăнсăртран мар. Малашлăх паянхи çамрăксен аллинче тетпĕр, шăпах вĕсен татса памалла пулать малашне умри задачăсене те.

«Педагогсен, культура ĕçченĕсен ĕç укçине ӳстермелле теççĕ. Çавна валли укçитенкине ăçтан тупĕç-ха?» Çакăн пек ыйту та пулчĕ тĕл пулусенче. Рената Иосифовна ку тĕлĕшпе çавна палăртрĕ. Учительсене ĕç укçи хушса тӳлеме кăçалхи пĕрремĕш çур çул валли республика бюджетĕнчен 8,5 миллион тенкĕ уйăрнă. Çавăн чухлех иккĕмĕш çур çул валли те уйăрасса шанăç пур. Кăçалхи пĕрремĕш квартал итогĕсемпе пĕтĕмĕшле вĕренӳ системинчи учительсен шалăвĕ районĕпе вăтамран 15,5 пин тенкĕпе танлашнă. Çулталăк тăршшĕпе ĕç укçине кашни квартал пуçламăшĕнчех ӳстерсе пыма пăхнă. Çулталăк вĕçленнĕ тĕле вăл 19 пин тенкĕ ытла пулмалла.

Хушма вĕренӳ системинче тата шкул çулне çитмен ача-пăча учрежденийĕсенче вăй хуракансен ĕç укçи çак вăхăта вăтамран 12 пин тенкĕ ытла. Çулталăк вĕçленнĕ тĕле ача сачĕсен воспитателĕсен вăл вăтамран 16 пин тенкĕ, хушма вĕренӳ системин ĕçченĕсен 14,4 пин тенкĕ пулмалла. Культура ĕçченĕсен уйăхри вăтам ĕç укçи 11 пин тенкĕрен кая пулмалла мар. Анчах та çак задачăна татса пама укça-тенкĕне вырăнти бюджетран уйăрас пулать. Сумми пĕчĕкех мар, 8 миллион тенкĕне яхăн. Çавăнпа та хăш-пĕр капиталлă ĕçсем пурнăçлассине те çĕнĕрен пăхса тухма тивесси вăрттăнлăх мар.

Модернизаци программипе кăçал районти 4 – 5 шкулта юсав ĕçĕсем туса ирттерме пăхнă. Йӳçкасси, Мăн Сĕнтĕр шкулĕсенче канализаци системисене йĕркене кĕртмелле, чӳречесене улăштармалла. Ял тăрăхĕсен территорийĕсенче комплекслă компактлă строительство ĕçĕсем пурнăçлама уйăракан укçа-тенкĕпе Ярапайкасси ял тăрăхĕн территорийĕнче Шурча шкулĕпе Культура çуртĕнче юсав ĕçĕсем туса ирттерме палартнă.

2004 – 2006 çулсенче туса кăларнă шкул автобусĕсене çĕннисемпе улăштарас ĕç пырать. Иртнĕ çул района çĕнĕ автобуссем 5 уйăрса панă пулсан, кăçал 3 килмелле.

Чуманкасси шкулĕпе ача садĕнче условисем япăх мар. Пӳлĕмсенче таса, тирпейлĕ, хăтлă. Нумаях пулмасть шкулпа ача сачĕн çийĕсене çĕнĕрен витме май тупнă, пластик çӳречесем лартнă. Халĕ вара вĕсене хутса ăшăтма хăйсен котельнăйĕсене тăвассин ыйтăвĕ çивĕч тăрать. Мĕншĕн тесен тĕп котельнăйран ăшă илсе тăни питех те хакла кайса ларать. Шкул директорĕ Валерий Васильев шутланă тăрăх хăйсен котельнăй пулсан çулталăкне 400 пин тенкĕне яхăн перекетламе май килĕччĕ. Халĕ вара шкула хутса ăшăтнăшăн çуллен 850 пин тенкĕ ытла тухса каять.

Валерий Михайловича хальхи пек каласан оптимизаци ыйтăвĕ те канăç памасть. Шкулта ĕçлекенсен шалăвне ӳстернĕ май штата самаях чакарма пăхнă. Вĕрентекенсен вара уроксен шучĕ ӳсет. Çавăнпа та вĕренӳ пахалăхĕн ыйтăвĕсем шухăшлаттараççĕ ăна.

Çурхи кунсем çитсе килнĕ май пĕтĕм тасамарлăх çиеле тухать. Çак тапхăрта тавралăха тирпей-илем кĕртессипе, территорисене тасатассипе субботниксем иртересси йăлана кĕнĕ. Çак ĕçсене пуçăнма вăхăт ĕнтĕ. Кун пирки те калаçу пулчĕ тĕл пулусенче. Тасалăхпа тирпейлĕх вара хамăршăнах. Кунта укçа-тенкĕ тĕлĕшĕнчен тăккаланас çук. Çӳп-çапа территорисенчен тиесе полигона ăсатассине çывăх вăхăтрах йĕркелеме шантарчĕ ял тăрăхĕн пуçлăхĕ Николай Белов.

Тирпей-илем пирки сăмах пуçарнă май ял çыннисенчен хăшĕсем юрăхсăра тухса пыракан пĕвесене, кĕперсене юсаса майлаштарассин ыйтăвĕсене те хускатрĕç. Анчах та хуравне паракансем те хăйсем хушшинчех тупăнчĕç: «Мĕншĕн сире такам пырса туса памалла? Хăвăр валли вĕт ку пĕтĕмпех. Эпир кун пек ыйтусене никам хушмасăрах, хамăр вăйпа-йышпах татса паратпăр вĕт-ха». Кунта урăх хушса нимех те калаймăн.

Эрех ĕçнипе кĕрешесси – кулленхи ыйту. Ку проблема Чуманкассисен те çук мар. Уйрăмах пахалăхсăр тĕрлĕрен спирт шĕвекĕсем, сăмакун сутакансемпе кĕрешĕве вăйлатмалла. Çын сывлăхĕ çинче укçа туни чыссăр япала. Ку çула пӳлессинче вара пур майсемпе те усă курас пулать. Кун пек çынсене халăх умĕнче намăслантарни те, административлă айăплав мелĕпе усă курни те, ăнлантару ĕçне лайăхрах йĕркелени те кирлех. Чи пĕлтерĕшли вара – эрехпе кĕрешесси пĕтĕм халăх ĕçĕ пулса тăмалла. Уйрăмах çамрăксене эрех серепине çакланасран сыхласа хăварас пулать.

Ял çыннисем тĕл пулусенче пĕлтерĕшлĕ ытти ыйтусене те хускатрĕç. Çапах та вĕсенчен ытларахăшĕ çакăн пек тĕв турĕ: хамăрăн пурнăçа лайăххах тăвас тесен хамăр çине ытларах шанас пулать. Пĕччен сурать – типсех пырать, халăх сурать – кӳлĕ пулать тени паянхи куншăн уйрăмах актуаллă.

В. ШАПОШНИКОВ.

Ачасен хӳтлĕхĕ – ашшĕ-амăшĕн ответлăхĕ

Уйăхлăх

Ҫул ҫитменнисемпе ĕҫлекен тата вĕсен прависене хӳтĕлекен районти комиссин тата хĕрарăмсен районти канашĕн пуҫарăвĕпе март–апрель уйăхĕсенче «Ашшĕ-амăшĕн ответлăхĕ тата ачасене хӳтĕлесси» ятпа ятарлă уйăхлăх иртрĕ.

Амăш тата ача ыйтăвĕсем яланах пысăк тимлĕх ыйтаҫҫĕ. Ҫирĕп те сывлăхлă, шанчăклă та тивĕҫлĕ ăру ҫитĕнтĕр тесен паян пирĕн нумай вăй хумалла. Акă нумай ачаллă ҫемьесене патшалăх паракан пулăшу ҫулсеренех ӳсни палăрать: федераци, республика шайĕсенчи амăш капиталĕсем, тĕрлĕ пособисем – ача ҫуратнăшăн пĕрре тӳлекен пособирен пуҫласа уйăхсерен илсе тăнисем таранах. Кăҫалтанпа вара виҫҫĕмĕш е ун хыҫҫăнхи ача ҫуратнă хыҫҫăн, ҫемьери кашни ҫынна тивекен вăтам тупăш пурăнмалли чи пĕчĕк виҫе калăпăшĕнчен сахалрах пулсан, ача виҫĕ ҫула ҫитиччен ятарлă пособипе тивĕҫтереҫҫĕ. Халĕ ҫак пособи 5 пин тенкĕ ытла.

Пирĕн районта та ашшĕ-амăшĕсен тата ачасен ыйтăвĕсем тавра иртекен ĕҫсем анлă. Тĕрлĕ енлĕ пулăшупа тивĕҫтерме тăрăшаҫҫĕ. Акă «Ашшĕ-амăшĕн ответлăхĕ тата ачасене хӳтĕлесси» ятпа иртнĕ уйăхлăха та ҫак тĕллевпех йĕркелерĕҫ.

– Йывăр лару-тăрулă, йăҫҫăр ҫемьесене кăна мар, ыттисене те, сăмахран пулас амăшĕсене, ачасене усрава илнĕ ҫемьесене пулăшас тесе иртterme шутларăмăр уйăхлăха, – пĕлтерет район администрацийĕн пуҫлăхĕн ҫумĕ Л. Тарасова, маларах асăннă комиссипе канашăн ертӳҫи. – Ашшĕ-амăшĕсене те, ачасене те эпир хамăр ĕҫре час-часах вĕсен ответлăхĕ пулмаллине, кашни ҫыннăн тивĕҫсем пурри ҫинчен аса илтерсех тăратпăр.

«Ашшĕ-амăшĕн ответлăхĕ тата ачасене хӳтĕлесси» уйăхлăх вара питĕ пуян пулчĕ темелле. Ачасем валли те, ашшĕ-амăшĕсем валли те мероприятисем нумай иртрĕҫ. Библиотекăсенче, тури чăвашсен музейĕнче сăн ӳкерчĕксен куравĕсем, кĕнеке куравĕсем йĕркелерĕҫ, литература уявĕсем, психологсен канашлăвĕсем, пулас амăшĕсемпе хевтесĕр ачасемпе иртtернĕ ҫавра сĕтелсем, спорт ăмăртăвĕсем... Кĕҫнерни кун акă районта пĕрремĕш хут иртнĕ «Чĕрен ҫуралнă ҫемье» конкурса пĕтĕмлетрĕҫ. Унта ачасене усрава илнĕ ҫемьесен хăйсен ал ĕҫĕсемпе тата ачасен ӳкерчĕкĕсемпе хутшăнчĕҫ. Ҫемьере ачасене тĕрĕс-тĕкел ӳссе аталанма услови ҫителĕклĕ пулмалла. Ҫемьере ӳссе кăна ача телейлĕ пулать. Конкурса хутшăннă ĕҫсем те шăпах ҫак чăнлăхсене тепĕр хут кăтарса пачĕҫ. Конкурса хăйсен ҫемйисемпе пĕрле пурĕ 19 ача хутшăнчĕ. Вĕсем 70 ытла ĕҫ хатĕрленĕ: хутпа усă курса тунă илемлĕ чечек ҫыххисем, ҫемҫе теттесем, ӳкерчĕксем, тăварлă чуstaран хатĕрленĕ ĕҫсем.... Паллах чи лайăххисене уйăрса илме те ҫăмăл пулман ĕнтĕ. Апла пулин те ҫĕнтерӳҫĕсемпе пĕрлех конкурса хутшăннă кашни ачана тимлĕх уйрăчĕҫ.

Уйăхлăх вăхăтĕнче ҫемьери йăнăҫсăрлăха, йывăр лару-тăрăва асăрхаттарас тĕллевпе ҫул ҫитменнисемпе ĕҫлекен тата вĕсен прависене хӳтĕлекен районти комисси членĕсем, район администрацийĕн опекăпа попечительство секторĕнче вăй хуракансем, ачасен прависене хӳтĕлекен республикăри уполномоченнăйăн районти пулăшаканĕ тăтăшах ял тăрăхĕсене тухса ҫӳрерĕҫ. Хăшпĕр ачасен шăпишĕн тăван ашшĕ-амăшĕ те вĕсем чухлĕ пăшăрханмасть пулĕ – хăйсен ĕҫне чунĕпе парăнса пурнăҫлаҫҫĕ. Кашни тĕслĕхре пулăшу пама тăрăшаҫҫĕ, ҫемьешĕн ҫăлăнăҫ ҫулне те палăртса параҫҫĕ.

Уйăхлăх усăллă иртрĕ. 2013–2015 ҫулсенче Муркаш районĕнче ҫул ҫитменнисене йĕркене пăсассинчен асăрхаттарассипе тата вĕсене тимлĕх уйăрассипе, социаллă тăлăххăха асăрхаттарассипе ятарлă программа та хатĕрлерĕҫ.

Н. НИКОЛАЕВА.

Ҫамрăксен йытăвĕсемпе

Ҫамрăксен – ҫĕнĕ йыш

Муркаш территори суйлав комиссийĕ ҫумĕнчи ҫамрăксен суйлав комиссийĕн ҫĕнĕ йышĕ хăйĕн пĕрремĕш канашлăвне пухăнчĕ. Муркаш территори суйлав комиссийĕн председателĕ Л. Тарасова ҫамрăксен комиссийĕн малтанхи тытăмĕ мĕнле ĕҫленипе паллаштарнă май суйлав комиссийĕн тĕвĕҫĕсем ҫинче те чарăнса тăчĕ. Ҫак комиссие ҫамрăксен, пулас суйлавҫăсен право тĕлĕшĕнчи культура шайне ӳстерес, суйлавсемпе референдумсем йĕркелеме вĕрентес, ҫавăн пекех депутатсен районти Пухăвĕ ҫумĕнчи ҫамрăксен парламентне кĕме суйлавсене хатĕрленсе иртерес тĕллевпе йĕркеленĕ. Ҫаппа вара обществăлла ĕҫ пĕтĕмĕшле ҫак ыйтусемпе ҫыхăннă та. Паллах ҫамрăксем Муркаш территори суйлав комиссийĕпе те тачă ҫыхăнса ĕҫлĕҫ.

Комиссире – 35 ҫул тултарман ĕҫлекен активлă ҫамрăксем. Вĕсенчен ытларахăшне вырăнсенчи ҫамрăксен канашĕсем сĕннĕ. Ҫавăнпа та комисси пуҫарулла ҫамрăксенчен тăрать.

Пĕрремĕш канашлура вара ҫамрăксен комиссийĕн председателĕпе унăн ҫумне, секретаре уҫă сасăлав иртерсе суйларĕҫ. Председатель пулма ҫамрăксен суйлав комиссийĕн малтанхи тытăмĕнче пулнă район администрацийĕн эксперт специалистне Геннадий Любимова шанчĕҫ.

Канашлури йĕркелӳ саманчĕсене сӳтсе явнă вăхăтрах ҫамрăксен комиссийĕ малашнехи плансем пирки те калаҫрĕ. Плансем пысăк – ответлăх ыйтакан ĕҫ анлă.

Н. НИКОЛАЕВА.

Архив служби 90 ҫулта

Кунта упранакан документсем пĕлтерĕшлĕ

Архивсем пухас тата вĕсене упрас ыйту 90 ҫул каялла Чăваш автономине туса хунăранпах – 1923 ҫулхи апрелĕн 23-мĕшĕнче «Чăваш Автономи округĕнче архивсене сыхласси пирки» тунă йышăну хыҫҫăн тухса тăнă. Архив учрежденийĕсен сечĕ сараллма тытăнать, уессенчи ĕҫ комитечĕсенче архив бюровĕн уполномоченнăйĕсем ĕҫлеме тытăнаҫҫĕ, архивсем йĕркеленеҫҫĕ.

Каярах ҫĕнĕрен йĕркеленекен кашни райĕҫтăвком ҫумĕнче район архивĕ туса хурассине те пурнăҫа кĕртеҫҫĕ. 1936 ҫултанпа вара кашни районтах архив ĕҫлет, вĕсенче заведующи те пулать. Ĕҫе кирлĕ пек пурнăҫласа архивсем тĕрлĕ документ упраканcем пулса тăраҫҫĕ. Хăшĕсене республикăн тĕп патшалăх архивне те параҫҫĕ.

Шел пулин те 1940–1950-мĕш ҫулсенче архив мĕнле ĕҫлени пирки те документсем сыхланса юлман. 1964 ҫулта района ҫĕнĕрен йĕркелесе янă хыҫҫăн тепĕр икĕ ҫултан ҫеҫ архива материалсем пуҫтарăнма пуҫлаҫҫĕ. Район архивĕн ĕҫченĕ Фекла Кожевникова архив валли ятарлă ҫурт пулмасăрах ĕҫе тытăнать. Вăл ытларах ҫынсен ыйтăвĕсене тивĕҫтерес тесе республика архивне тухса ҫӳрет, учреждениcемпе предприятисенче документсем йĕркелет.

Тĕрлĕ ҫулсенче архив заведующийĕ пулса ҫаксем ĕҫленĕ: 1948–1949 ҫулсенче – Д. Казаков, 1949–1955 ҫулсенче – В. Васильев, 1956–1959 ҫулсенче – М. Пискалина, 1964–1981 ҫулсенче – Ф. Кожевникова, 1981–1993, 2006–2009 ҫулсенче – Л. Николаева, 1993–2004 ҫулсенче – Р. Седатлова. 2009 ҫултанпа паянхи кунччен ҫак ĕҫре И. Николаева тимлет.

Ҫĕршер, пиншер ҫыннăн пурнăҫĕнче архив пысăк вырăн йышăнать: архив документчĕсемпе пурте усă куратпăр. Уйрăмах юлашки икĕ вунă ҫуллăхра, тĕрлĕ сферăра улшăнусем пулса иртнĕ вăхăтра, ҫынсем архивсене упранакан информаци кирлине туйса илни сисĕнет.

Архивра упранакан документсем хăш чухне саккунлă правасемпе интерессене те хӳтĕлеме май параҫҫĕ-ҫке-ха. Акă, сăмахран, пенси реформине иртнернĕ вăхăтра тĕрлĕ документ ыйтакансем самаях йышланчĕҫ. Стаж ҫирĕплетмелле-и е ĕҫ укҫи калăпăшне кăтартакан справкăсем кирлĕ-и – пĕтĕмпех архивра тупма пулать. Пĕтнĕ организацисем хăйсем патĕнче ĕҫленĕ ҫынсем пирки калакан ĕҫсене архива упрама парса тăнăран ку енĕпе те документ сахал мар.

Юлашки вăхăтра пурăнмалли ҫурт, хуҫалăхри ытти ҫурт-йĕр харпăрлăхра пулнине ҫирĕплетекен, пурлăх, ҫĕр пуррине кăтартакан документсемпе ытларах ĕҫлеме тивет.

Ялсем мĕнле пуҫланса кайнине, хушамат-йăхсем камаран е мĕнрен пуҫланнине тĕпчекенсем те архива нумайăн килеҫҫĕ. Тĕрлĕ документсем тăрăх тĕпчев ĕҫĕсем иртереҫҫĕ. Интересленекенсем хушшинче ачасемпе ҫамрăксем те пур. Вĕсем пирĕн мăн асаттесен тытса пынă йăла-йĕркесем ҫинчен пĕлме тăрăшни, вырăнти историпе пĕтĕмĕшле кăсăкланни пуласлăх пуррине ҫирĕплетет те ĕнтĕ.

Иртнĕ ҫулталăкра пирĕн архив пурĕ 744 единица документ управа йышăнчĕ, вĕсенчен 208-шĕ – ертсе пырассипе ҫыхăннă документсем, ĕҫлекенсем пирки – 10 организаципе предприятирен пурĕ 536 документ. Чăваш Республикин Культура министерствин экспертпа тĕпчев комиссине 451 единица опись ҫирĕплетсе панă. Пĕлтĕр пирĕн районти муниципаллă архив документчĕсемпе 3249 ҫын усă курнă.

Муркаш районĕн муниципаллă архивĕнчи документсем истори, культура тата пурлăх тĕлĕшпе районшăн, района пурăнакансемшĕн питĕ пĕлтерĕшлĕ шутланаҫҫĕ. Граждансен социаллă, право тата пурлăх тĕлĕшпе тухакан ыйтăвĕсене туллин тивĕҫтерессипе те пирĕн тĕп задача пулса тăрать. Ҫавăнпа та архивра ĕҫлекенсем упранакан документсемпе кашниех усă курма пултаратăр тесе тăрăшаҫҫĕ.

А. ФЕДОРОВА,
культура тата архив ĕҫĕсен пайĕн эксперт специалисчĕ.

Сĕтел ҫи теннисĕ пуриншĕн те меллĕ

Спорт

Сĕтел ҫи теннисĕ тĕнчери массăллă спортăн чи анлă сарăлнă тăватă тĕсĕ йышне кĕрет, Раҫҫейре вара – спортăн пилĕк тĕсĕ шутне. Юлашки ҫулсенче Чăваш Енре те сĕтел ҫи теннисне аталантарас текенсем тăрăшулăхпа палăрма пуҫларĕҫ. Спортсменсем сĕтел ҫи теннисĕн секцийĕсене ҫӳрекенсем нумайланса пынине калаҫҫĕ, ăна республикăри шкул ачисен, профессии училищисен, вăтам тата аслă пĕлӳ паракан вĕренӳ учрежденийĕсен спартакиадине те кĕртнĕ.

Пирĕн районта вара спорт ăмăртăвĕсен графикне пăхсан сĕтел ҫи теннисĕпе иртекен ăмăрту сахал: шкул ачисен спартакиадинче тата ĕҫ коллективĕсен спартакиадинче. Кунсăр пуҫне сĕтел ҫи теннисне хăш-пĕр ял тăрăхĕсенчи ăмăртусен программине кĕртнĕ. Спортăн ҫак тĕсне юратакансем, теннис ҫынна ӳт-пӳ енчен кăна мар, пĕр вăхăтрах пуҫа ĕҫлеттерекен вăйă пулнине ăнланакансем вара асăннă ăмăртусем ҫителĕксĕррине калаҫҫĕ.

«Сĕтел ҫи теннисĕн вăййи пур ӳсĕмри, тĕрлĕ професси ҫыннисем валли чи лайăх вăйă. Пӳлĕм ытла пысăк кирлĕ мар, ҫулталăкăн хăш вăхăчĕ пулни те пĕлтерĕшлĕ мар. Сĕтел ҫи теннисĕ вара хăвăртлăха, ҫаврăнăҫулăха, хусканусен шайлашулăхне, чăтăмлăха аталантарма питĕ пулăшать. Вăйă ҫыннăн реакцине те тĕрĕслет, куҫпа пăхса виҫесси те лайăхланать, паллах, шухăшлав та», – ҫапла палăртаҫҫĕ сĕтел ҫи теннисĕн паха енĕсене Александр Васютинпа Валерий Волков. Нумай пулмасть вĕсем Атăлҫи федераллă округăн сĕтел ҫи теннис енĕпе иртнĕ ăмртуран таврăнчĕҫ. Сĕтел ҫи теннисне шкул вăхăтĕнчех килĕштернĕскерсем паян профессиллĕ спортра

мар: А. Васютин «Нива» вĕренӳ комбинатĕнче вăй хурать **(сăн ӳкерчĕкре сылтăмри)**, В. Волков – уйрăм предприниматель **(сулахайри)**. Асăннă ăмăртăва вĕсемпе пĕрле пирĕн районтан Виталий Павлов предприниматель тата Муркаш райповĕн тăрăшакан Валериан Павлов та хутшăннă.

Иртнĕ эрнере пулнă районти ăмăртура та вĕсем лайăх енчен палăрчĕҫ. Ҫамрăк техниксен станцийĕн команди ҫĕнтерӳҫĕ пулса тăчĕ (А. Васютинпа В. Волков шăпах ун йышĕнчечĕ). 2-мĕш вырăна Шетмĕпуҫ ял тăрăхĕнчи «Витязь» (команда йышĕнче В. Павлов предприниматель), 3-мĕш вырăнта – Муркаш райповĕн команди (ун йышĕнче – маларах асăннă райпо ĕҫченĕ В. Павлов).

Спорт ҫыннăн пурнăҫĕнче пĕлтерĕшлĕ вырăн йышăнмаллипе килĕшнĕ ҫак арҫынсем районта та сĕтел ҫи теннисне ытларах сарас кăмăллă. «Ăмăртусене тухас пулсан хамăрăн ăстасем пулмалла, пĕрне тăстан «туяни», паллах, килĕшӳсĕр. Вырăнти ăмăртусене те ытларах тата тĕрлĕ сĕрте ĕҫлекенсене явăтарни лайăх. Акă пĕлтĕр Муркаш ял тăрăхĕн пуҫлăхĕ С. Ермолаев муниципаллă служащисен йышĕнче сĕтел ҫи теннисĕ енĕпе ăмăрту йĕркеленине ырлатпăр. Ăмăртăва вăл малашне те иртерме шантарать. Унăн пуҫарулăхĕ ĕҫтешĕсем урлă вырăнсене ҫитсен лайăх паллах», – пĕлтереҫҫĕ вĕсем хăйсен шухăшне.

Пирĕн районта спортăн хăш-пĕр енĕсемпе федерацисем япăх мар ĕҫлеҫҫĕ. Тен пуҫарулла «теннисистсен» хăйсен федерацие йĕркелеме вăхăт?

Н. НИКОЛАЕВА.

Сире валли – чĕрĕ чечексем

Пĕчĕк бизнес

Сăн ӳкерчĕкре эсир Ярапайкасси ял тăрăхĕнчи Ольга Яковлевăна куратăр. Унăн пуҫарулăхĕпе, тăрăшулăхĕпе Муркашра «Чечек тĕнчи» лавкка ĕҫлет. Кунта чӳлмекри тата шыва лартмалли чечексем, ҫавăн пекех ешĕл ҫимĕҫ сутаҫҫĕ. Палăртма кăмăллă, сире сĕнекен таварăн ытларах пайне Яковлевсем хăйсем ĕрчетеҫҫĕ. Хăшĕ-пĕриншĕн тĕлĕнмелле пулĕ те, пахчари теплицăра тахҫанах ĕнтĕ ҫуллахи ҫанталăк хуҫаланать – ĕҫлесе ĕлкĕр кăна. Унсăр пуҫне пысăк пахалăхлă вăрлăх, сад-пахчара кирлĕ тĕрлĕ сиплев препарачĕ, минераллă удобрени сĕнеҫҫĕ лавккара. Ҫавăн пекех пахчари ĕҫсем пуҫланнă май кунта чечек калчисемпе те тивĕҫтерме шантараҫҫĕ. Ольга Геннадьевна сад-пахча ăсти пулнă май пысăк пахалăхлă вăрлăхпа кăна ĕҫлет. Калчасем саккас паракансем халех пур. Халĕ вара Ольга Геннадьевна Москакассинчи «Регион – 86» лавккара та сире чĕрĕ чечексем сĕнет. Ҫакăн пек йĕркелӳ пуриншĕн те меллĕ, кунтах апат-ҫимĕҫ те, чечек те туянма пулать. Яковлевсен сирĕн ыйтăва кирек хăҫан та туллин тивĕҫтерме шантараҫҫĕ.

Р. ИЛЛАРИОНОВА
сăн ӳкерчĕкĕ.

Экономика тĕрекĕ – паха вăрлăхра

Çур аки

«Кирек епле ĕçĕн те хăйĕн мелĕпе йĕрки пур. Ăна пурнăçлаймарăн – аталану лавне алăран вĕçертрĕн. Çакна чунпа ăнланатпăр, куçпа курса тăратпăр, паян тумалли ĕçе ырана хăвармасăр ĕçлеме тăрăшатпăр. Çакă пĕтĕмĕшле хуçалăх экономикине тĕреклетнине те, апла пулсан хамăрăн пурнăç та ырă еннелле кайнине те, çĕнĕ тĕллевсем çуралнине те куратпăр-ăнланатпăр. Çавăнпах умри тĕллевсене вăхăтра пурнăçлама тăрăшатпăр. Хамăр ĕçлемесен пире кам килсе туса парĕ, кĕр çитсен кĕлете кам тултарĕ?» – çурхи ака-сухана явапллăха туйса хатĕрленни пирки калаçать «Ударник» ФГУПăн çĕр улми вăрлăхĕ туса илекен цех пуçлăхĕ Виталий Морозов. Пирĕн паянхи калаçу кăçалхи çур акире лартакан «иккĕмĕш çăкăрăн» пулас тухăçĕ пирки.

Йĕпреçсем кăçал пĕтĕмпе 250 гектара яхăн çĕр улми лартас тĕллевлĕ. Çакна валли вĕсен паха вăрлăхĕ те çителĕклĕ. Унпа пĕрлех «иккĕмĕш çăкăр» вăрлăхне туса илессипе ĕçлекен хуçалăхăн вăл сутлăх та 600 тоннăна яхăн хранилищĕсенче выртать. Ăна суйлассипе паян ятарлă бригада **(сăн ӳкерчĕкре вĕсен пĕр ушкăнĕ)** кулленех ĕçе тухать. Сутлăх сортсем: «Невский», «Жуковский ранний», «Удача», «Любава», «Бриз», «Лилея», «Романо». Вĕсен пĕр килограмм хакĕ сорта кура 10 – 18 тенкĕ. Çĕнĕ те шанчăклă сортсене пĕрлешӳллĕ хуçалăхсем те, хресчен (фермер) хуçалăхĕсемпе ялта пурăнакансем те туянма пултараççĕ. Ытларах туянакансене кашни тоннишĕн патшалăх 6630 тенкĕ каялла тавăрса парать.

Хуçалăхра çĕр улми вăрлăхне çур аки валли хатĕрленипе кăсăкланнă май çакă куç умне тухрĕ: хальлĕхе сутăннă 130 тонна вăрлăхран пĕр килограмне те хамăр районти хуçалăхсем туянман. Йĕпреçсемпе тачă çыхăнурисем – Марий Эл Республикипе Самара тата Чул хула облаçĕсем, хамăр республикăри Шупашкар районĕ.

Кунта çĕр улми вăрлăхĕ пирки кĕске характеристика парса хăварни вырăнлă пуласса шанатăп. Хуçалăх элитăллă тата оригиналлă вăрлăхсем туса илессипе ĕçленĕ май вĕсем чирчĕртен сывă, нематодăна хирĕç тăма хатĕр.

– Çĕр улми вăрлăхĕ туса илекен лабораторире эпир 18 сортлă «иккĕмĕш çăкăр» вăрлăхĕпе ĕçлетпĕр. 40 çула яхăн çак енпе вăй хунă май ĕçри опыт та пысăк, ĕçлемелли техника хатĕрĕсем те çĕнĕлле вăй хума пулăшаканнисем. 18 сорт хушшинче хамăр çĕр-шыврисемпе пĕрлех Германири, Голландири, Францири, Беларуçпа Украинăри сортсем те пур. Кашниех ырă малашлăхлă, – терĕ вăрлăх суйлакансем патне утнă май В. Морозов.

Хуçалăх ĕçченĕсем çĕр улми хранилищинче пĕр çын пек ĕçлеççĕ. Л. Сергеева, Ю. Исаева, Е. Гаврилова, Н. Иванов, Л. Алексеев, Г. Николаева, Р. Иванова, З. Иванова, Г. Германов, Г. Алексеева, Л. Григорьев, М. Платонов тата ыттисем те кулленех хăйсене шаннă ĕçре. 18 – 20 çын хĕлĕпех вăй хунă çак ĕçре. Çавăнпа та алă çитмен çĕр улми пĕр кĕтесре çеç юлнăччĕ.

– «Любава» сорт суйлатпăр паян. Хамăр килте те хăшĕн-пĕрин пур çак сорт. Килĕшет вăл пире. Çавăнпа та килти хушма хуçалăх тытакансем те ăна пĕр-икшер михĕ туянсан йăнăш тумĕç, – терĕ ĕçрен уйрăлмасăр Любовь Сергеева ĕçчен.

Хуçалăхăн çывхаракан çур акинче уй-хир ĕçĕсене 1500 гектар çинче ирттермелле. Йĕпреçсем çак ĕç калăпăшне агротехника ыйтакан тапхăрта пурнăçлама паха вăрлăхне те, минераллă удобренине те, сĕрмелли-çунтармалли материалсене те çителĕклĕ янтăланă ĕнтĕ.

... Календарь çинче ака уйăхĕн 20-мĕшĕ. Юр ирĕлсех пĕтмен пулин те çур аки çывăххарах та çывăххарах. Ăна пысăк пахалăхпа ирттерни экономика хăвачĕн тĕрекĕ пулнине çĕр ĕçченĕ лайăх ăнланать.

А. БЕЛОВ.

Хĕр вилине тупнă

Следстви комитетĕнчен 18+

Район территорийĕнче тискер преступлени пулса иртрĕ. Апрелĕн 13-мĕшĕнче вăхăт каç еннелле сулăнсан Шомик ялĕ çывăхĕнчи вăрманта йывăр сурансемлĕ хĕр вилине тупнă. Çакăнта криминаллă сĕм пулни аван курăнать, ку тĕлĕшпе халĕ следстви пырать. Юр ирĕлнĕ май çиеле тухнă çын кам пулнине палăртнă. Вăл Шупашкар хулинче пурăннă 22 çулхи хĕр пулнă.

Преступлени вырăнĕнче нимĕнле йĕр те, паллă та юлманпа пĕрех ĕнтĕ. Çапах та оперативлă ĕçсен кăтартăвĕ тăрăх Шупашкар хулинче пурăннă 22 çулхи хĕре çак хулари 21 çулхи икĕ хĕр тата Вăрмар районĕнчи вĕсен 20 çулхи пĕлĕшĕ вĕлернине çирĕплетнĕ.

Следстви палăртнă тăрăх преступлени вара çапларах пулнă. Февралĕн 6-мĕшĕнче каçхине Шупашкар хулин Новоюжнăй районĕнчи пĕр хваттерте хĕрсем пухăннă, 22 çулхипе харкашу пуçарнă. Вĕсем хушшинчи ĕç-пуç шалтан-шала кĕнĕ. Хăйхискерне ирĕксĕрлесе çарамаслантарнă. Çак ушкăн хăйсем патне таксине автомашинине чĕнсе илнĕ. Ирсĕр шухăш-тĕллев тытнăскерсем хĕл кунĕнче çарамаслантарнă хĕре Шупашкар районĕнчи Хыркассине илсе çитернĕ. Кунта вара ăна автомашинăран кăларса хăрушла хĕненĕ, пĕр шелсĕр пуçĕнчен чылай хут тимĕр кастетпа çапнă. Преступлени йĕрне пытарас тĕллевпе, асăннă ирсĕр ĕçшĕн явап тыттарассинчен хăранипе халсăрланса çитнĕскере каллех автомашинăна лартса çула тухнă. Халĕ вара вĕсем Шомик ялĕ çывăхĕнчи вăрман патне çитнĕ. Кунта вĕççĕр-хĕрсĕр ирсĕр асаплантару малалла тăсăлнă, пуçланă преступление вĕçне çитерес тесе юлашкинчен 22 çулхи хĕре пăвса вĕлернĕ. Хăйсен хăтланăвне виççĕшĕ те аванах ăнланнă, çавна май преступлени йĕрне çухатас тĕллевпе сывлама пăрахнăскере юрпа картланă, хăйсем тарнă.

Çакăнта вара тепĕр ыйту канăç памасть. Виçĕ хĕр хăрушă преступлени тунă, анчах та темиçе сехет хушши çакна такси водителĕ çăмăллăнах сăнаса ларнă вĕт-ха. Вăл вара 22 çулхи хĕр пурнăçне çăлса хăварма пултарнă. Тен пирĕнте çынлăх тухĕ туйăмĕ чăнах та юлман?

Пичете следстви комитечĕн материалĕ тăрăх хатĕрленĕ.

Полици пайĕ асăрхаттарать

«Вунă минутлăха» та ан хăварăр

Пĕлтĕрхи оперативлă сводкăна тишкерсен республикăра 135 велосипед вăрланине палăртнă. Çак вăрлăла ĕçсенчен çуррине кăна уçса пама пултарнă. Велосипедсене ытларах подъездсенчен – 67, урамра – 26, гаражсенчен – 6, çуртсем умĕнчен – 5, дачăсенчен – 4, граждансен хуçалăхĕсенчен – 3 вăрланă. Кăçалхи январь–март уйăхĕсенче кăна 13 велосипед вăрланине регистрациленĕ, хальлĕхе вĕсенчен 5-шне кăна тупса палăртнă-ха.

Çынсем велосипедсене пĕр шикленмесĕрех подъездсенче, тамбурсенче, ытти вырăнта хăварни «кукăр алăсене» çакăн пек преступленисене тума хистекен фактор пекех пулса тăрать. Çавăнпа та нумай чух хамăрăн тимсĕрлĕхпе çăмăлттайлăх хамăра ура хурать те. Пур вырăна, паллах, видеосăнав оборудованийĕ лартма çук, çавăнпа та «вунă минутлăха» хăварнă велосипед ăçта «ярăнса кайнине» çийĕнчех тупса палăртма та тепĕр чухне май çук.

Юр ирĕлсе пĕтнĕрен çынсем час-часах çула велосипедпа тухаççĕ. Апла пулсан икĕ урапаллă юлташа шикленмелле, хăрушсăрлăх енĕпе нимĕнле те хӳтĕлемен вырăнсенче «вунă минутлăха» та ан хăварăр.

В. АЛЕКСЕЕВ,
районти полици пайĕн уйрăмĕн пуçлăхĕ.

Сăн ӳкерчĕк айăплать

Муркашра тапать «çăл куç»

Асăннă «çăл куç» район центрĕнче çул хĕррине сĕт завочĕпе юнашарах вырнаçнă. Çывăхра пурăнакансем каласа панă тăрăх вăл тапма пуçăнни 10 çула та яхăн пулĕ. Сăмах май тимĕр-бетон ункăсемпе пурала唐 тунă «çăл куçсем» кунта пĕрре кăна та мар.

Шел пулин те, таса шыв юхса тухмасть çав ку «çăл куçсенчен». Çывăхри Чапаев урамĕнчи нумай хваттерлĕ 59-мĕш çуртра пурăнакансен таса мар шывĕ çакăнта çиеле тухать пулас. Кайран вара тӳрех çул хĕррипе çырмана çул тытать. Таврана япăх шăрша сарăлать. Унтан та ытларах вара çырмари юхан шыв вараланать. Тимĕр-бетон пусăсем вара юшкăнпа тулса ларнă.

Кăçалхи çула тавралăха хӳтĕлемелли çулталăк тесе палăртнă. Тавралăха çакăн пек «хӳтĕлени» пире пĕртте чыс тумасть.

В. ШАПОШНИКОВ
сăн ӳкерчĕкĕ.

Тĕнче шайĕнче палăрчĕç

Бокс

Муркаш енĕн çамрăк боксерĕсем нумаях пулмасть Кстово хулинче иртнĕ тĕнче шайĕнчи ăмăртуран таврăнчĕç. «Лукойл Нижегороднефтеоргсинтез» парнисене çĕнсе илессишĕн иртнĕ ăмăртăва чылай çĕр-шыври спортсмен хутшăннă.

Пирĕн районти боксерсем – С. Черкашин, О. Сютруков тата С. Черкашин (кĕçĕнни) тренер-преподавательсен вĕренекенĕсем çак ăмăртуран черетлĕ çитĕнӳсемпе килчĕç. Александр Никитин, Денис Грачев, Алексей Кудряшов, Николай Пегасов тата Сергей Кудряшов хăсен виçе категорийĕсенче çĕнтерӳçĕсем пулса тăнă. Стас Кожевников 2-мĕш вырăн йышăннă.

Çын сăмахне пула е...

Прокуратурăран

Сăмах çерçи мар, вĕçсе тухсан тытаймăн; усал сăмах утпа çӳрет е çын сăмахĕ харкаштарать текен халăх каларăшĕсем чăнлăха килеççĕ пурнăçра. Акă çӳлерех асăннипе çыхăнакан тата саккунпа килĕшсе тăман пĕр тĕслĕхе тишкерер. Çатракасси ял тăрăхĕнчи пĕр ялта пурăнакан арçын эрех ĕçсе ӳсĕрĕлме єлкĕрнĕ ĕнтĕ – кĕтсех тăр, кĕçех асар-писер пуçланĕ.

Вăтăр çултан иртнĕ арçын хайхискер, хăй кам пулнине ĕнентерес шухăш-тĕллевпе-ши, арăмне хĕнеме пуçлать. Этем картĕнчен тухса кайнăскер пĕрре кăна çапнипе çырлахмасть. Çапла вара йывăр чăмăрĕпе ӳсĕр арçын хĕрарăма умлă-хыçлă тӳплеттерет. Çак пӳтсĕре, паллах, çын тесе калама чĕлхе çаврăнмасть. Маларахах хăй ирсĕр ĕçне пуçăннăскер, пӳрте кĕрсен те арăмне хĕнет, унăн пуçне алăк сулли çумне темиçе хутчен тытса çапать. Халсăрланса çитнĕ хĕрарăм çапах та тарма хал çитерет, апла пулин те кăра çиллине чарайман упăшки ăна хăваласа çитсе каллех хĕнет. Çапла вара хĕрарăм кĕлетки сурансемпе тулать, кĕлеткен хăш-пĕр пайĕсем вара хуçăлнă та.

Преступлени тунă çын хăй айăпне туллин йышăнать. Следстви вăхăтĕнче пулни-иртнин сăлтавне арçын çапла ăнлантарать:

– Мускав облаçне ĕçлеме кайнăччĕ. Ывăлăм ман пата шăнкăравларĕ, манăн арăм, унăн амăшĕ ĕнтĕ, урăлмиех эрех ĕçсе пурăнни пирки пĕлтерчĕ. Çапла вара ку ĕçре йĕрке тăвас тĕллевпе тепĕр кунхине тăван киле пуçтарăнтăм. Эпĕ çитнĕ чухне арăм ӳсĕр марччĕ. Çапах та малтанхи кунсенче хăй эрех ĕçсе пурăннине йышăнмарĕ. Çапла вара темиçе кун иртрĕ, туссемпе эрех ĕçме пухăнтăмăр. Черкке хыççăн черкке пушанчĕ, чĕлхе-çăвар çемçелчĕ. Вĕсен арăм пирки мана ырă мар хыпар пĕлтерчĕç, вăл чăнах та эрех кунсеренех ĕçнĕ, арçынсемпе туслашнă тата ытти те. Паллах, кун пек ырă мар калаçу мана картран кăларчĕ. Çапла вара эпĕ çакăн пек хыпар хыççăн киле çитрĕм, малаллахи паллă ĕнтĕ.

Р. АЛЕКСАНДРОВА.

Объявления

Сообщение о проведении годового общего собрания акционеров Закрытого акционерного общества «Моргаушский кирпичный завод»

Уважаемый акционер!

14 мая 2013 года в 10:00 состоится годовое общее собрание акционеров Закрытого акционерного общества «Моргаушский кирпичный завод» (далее – общее собрание акционеров).

Форма проведения общего собрания акционеров: собрание.

Место проведения общего собрания акционеров: в здании администрации ЗАО «Моргаушский кирпичный завод» по адресу ЧР, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Восточная, д. №1.

Время начала регистрации лиц, участвующих в общем собрании акционеров: 09:00.

ПОВЕСТКА ДНЯ ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ:

1. Определение порядка ведения годового общего собрания акционеров.
2. Избрание членов счетной комиссии.
3. Утверждение годового отчета, годовой бухгалтерской отчетности, в том числе отчетов о прибылях и убытках (счетов прибылей и убытков) общества, а также распределение прибыли, в том числе выплата (объявление) дивидендов, и убытков общества по результатам финансового года.
4. Избрание членов совета директоров общества.
5. Избрание членов ревизионной комиссии.
6. Утверждение аудитора общества на 2013 год.

В общем собрании могут принять участие лица, включенные в список лиц, имеющих право на участие в общем собрании, составленный по состоянию на 16 апреля 2013 года, а также лица, к которым права указанных лиц на акции перешли в порядке наследования или реорганизации, либо их представители, действующие на основании доверенности на голосование, или на основании закона.

Акционеру необходимо иметь при себе паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Представитель акционера вправе действовать на основании доверенности, которая должна быть оформлена в соответствии с требованиями пунктов 4 и 5 статьи 185 Гражданского кодекса Российской Федерации и ФЗ «Об акционерных обществах» или удостоверена нотариально и содержит сведения о представляемом и представителе (для физического лица – имя, данные документа, удостоверяющего личность (серия и (или) номер документа, дата и место его выдачи, орган, выдавший документ); для юридического лица – наименование, сведения о месте нахождения).

С информацией (материалами), подлежащей предоставлению лицам, имеющим право на участие в общем собрании акционеров, при подготовке к проведению общего собрания акционеров общества можно ознакомиться в течение 20 дней до даты проведения собрания по адресу: ЧР, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Восточная, д. № 1 (у секретаря общества) ежедневно в период с 15:00 до 17:00, кроме выходных дней, а в день проведения собрания – в период и по месту его проведения. **Телефон для справок: 62-1-77 или 62-3-47.**

Совет директоров ЗАО «Моргаушский кирпичный завод»

Продаю с доставкой: кирпич керамический, силикатный (любых цветов); блоки керамзитобетонные, газосиликатные, фундаментные, пеноблоки; кольца колодезные; трубы асбестоцементные, профильные; арматура, цемент, сухие смеси, шифер, рубероид, профнастил, пиломатериалы. Металлоконструкции: гаражные ворота, калитка, забор, беседка, теплица, козырьки (навесы), решетки, кладочные сетки, печи, мангал, скамейки и т. п. Услуги крана-манипулятора.

Тел.: 8-903-357-46-75, 8-927-880-04-83. 10-10.

* * *

ООО АП «Соловьевское» приглашает на работу: водителей, механизаторов, доярок, телятниц, пастухов. Зарплата от 15000 руб. Семейным предоставляется квартира со всеми удобствами. Тел.: 8-961-633-01-20, 8-903-848-92-97, 8(83166)37-5-19. 3-5.

* * *

Реализуем мордовцемент марки М-400 по цене 180 руб. и М-500 по цене 230 руб., а также пиломатериалы.

Тел.: 8-917-667-59-95, 8-960-311-99-71.

* * *

Закупаю КРС, бычков, телок на выращивание. Тел.: 8-961-339-39-90.

* * *

Декабрь уйăхĕнче пăруламалли хĕрлĕ тĕслĕ тынашки сутатăп. Тел.: 8-927-992-35-07.

* * *

Декабрь уйăхĕнче пăруламалли хура тĕслĕ ĕне сутатпăр. Тел.: 8-927-990-32-82.

* * *

Продается дом в Моргаушском районе в д. Карманкасы с землей. Площадь дома 62 кв. м., 44 сот. земли, газифицированный, асфальт до дома, цена договорная. Тел.: 8-903-065-58-66. Настя. 1-2.

* * *

Уйăх çурăри вăкăр сутатпăр.

Тел.: 8-937-370-93-15, 8-937-370-26-30.

* * *

Постановление главы Москакасинского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики от 15 апреля 2013 года № 2 о проведении публичных слушаний по проекту муниципального правового акта «Об изменении разрешенного использования земельного участка»

В соответствии со ст. 28 Закона Российской Федерации от 06.10.2003 г. №131-ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации», ст. 14 Устава Москакасинского сельского поселения Моргаушского района постановляю:

1. Провести публичные слушания по проекту муниципального правового акта «Об изменении разрешенного использования земельного участка» 29 апреля 2013 года в 15 часов 00 минут в здании администрации Москакасинского сельского поселения, по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, деревня Москакасы, улица Московская, дом 54 (проект прилагается).

2. Настоящее решение подлежит официальному опубликованию в районной газете «Сĕнтĕрвăрри ялавĕ».

Проект муниципального правового акта Об изменении разрешенного использования земельного участка

Руководствуясь п.10 ст.3 Федерального закона от 25 октября 2001 года №137-ФЗ «О введении в действие Земельного кодекса Российской Федерации», с учетом результатов публичных слушаний постановляю:

Изменить разрешенное использование земельного участка с кадастровым номером 21:17:092701:1100 из категории «земли промышленности, энергетики, транспорта, связи, радиовещания, телевидения, информатики, земли для обеспечения космической деятельности, земли обороны, безопасности и земли иного специального назначения», местоположение: Чувашская Республика, Моргаушский район, Москакасинское сельское поселение, с «для строительства автозаправочной станции» на «для реконструкции автомобильной дороги М-7 «Волга».

С предложениями по проекту муниципального правового акта «Об изменении разрешенного использования земельного участка» обращаться в администрацию Москакасинского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики с 8-00 до 17-00 часов, кроме выходных дней. Последний день приема предложений 29.04.2013 года до 15-00 часов.

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ

Настоящим извещением уведомляем участников долевой собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:121301:1, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли. Предметом согласования являются размер и местоположение границ выделяемого земельного участка.

Заказчиками проекта межевания являются: Волкова Людмила Александровна, проживающая по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Ярабайкасинское сельское поселение, д. Нижний Томлай, ул. Магазинная, д. 4. Бычкова Альбина Викторовна, проживающая по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Ярабайкасинское сельское поселение, д. Нижний Томлай, ул. Магазинная, д. 5.

Проект межевания земельных участков подготовлен кадастровым инженером Николаевым А.В., номер квалификационного аттестата 21-11-68. Почтовый адрес и адрес электронной почты, по которым осуществляется связь с кадастровым инженером: 429530, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5. E-mail:arshin21@yandex.ru

Кадастровый номер исходного земельного участка 21:17:121301:1. Адрес местоположения: Чувашская Республика-Чувашия, Моргаушский район, Ярабайкасинское сельское поселение.

С проектом межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу:429530, Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5.

Обоснованные возражения после ознакомления с проектом межевания относительно размера и местоположения границ земельных участков принимаются в течение 30 дней со дня опубликования данного извещения по адресу: 429530, Чувашская Республика-Чувашия, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5 ООО «Аршин» и в филиале ФГБУ «ФКП Росреестра» по Чувашской Республике-Чувашии, по адресу: Чувашская Республика-Чувашия, г. Чебоксары. пр. Московский, д. 37.

* * *

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА

Настоящим извещением уведомляем участников долевой собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:250801:1, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли. Предметом согласования являются размер и местоположение границ выделяемого земельного участка.

Заказчиком проекта межевания является: Максимова Людмила Никитична, проживающая по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Александровское сельское поселение, д. Васькино, ул. Комсомольская, д. 9.

Проект межевания земельных участков подготовлен кадастровым инженером Николаевым А.В., номер квалификационного аттестата 21-11-68. Почтовый адрес и адрес электронной почты, по которым осуществляется связь с кадастровым инженером: 429530, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5. E-mail:arshin21@yandex.ru

Кадастровый номер исходного земельного участка 21:17:250801:1. Адрес местоположения: Чувашская Республика-Чувашия, Моргаушский район, Александровское сельское поселение.

С проектом межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу:429530, Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5.

Обоснованные возражения после ознакомления с проектом межевания относительно размера и местоположения границ земельных участков принимаются в течение 30 дней со дня опубликования данного извещения по адресу: 429530, Чувашская Республика-Чувашия, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5 ООО «Аршин» и в филиале ФГБУ «ФКП Росреестра» по Чувашской Республике-Чувашии, по адресу: Чувашская Республика-Чувашия, г. Чебоксары. пр. Московский, д. 37.

* * *

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА

Настоящим извещением уведомляем участников долевой собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:230701:1, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли. Предметом согласования являются размер и местоположение границ выделяемого земельного участка.

Заказчиком проекта межевания является: Агапова Алевтина Клементьевна, проживающая по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Орининское сельское поселение, д. Адабай, ул. Солнечная, д. 8.

Проект межевания земельных участков подготовлен кадастровым инженером Николаевым А.В., номер квалификационного аттестата 21-11-68. Почтовый адрес и адрес электронной почты, по которым осуществляется связь с кадастровым инженером: 429530, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5. E-mail:arshin21@yandex.ru

Кадастровый номер исходного земельного участка 21:17:230701:1. Адрес местоположения: Чувашская Республика-Чувашия, Моргаушский район, Сятракасинское сельское поселение.

С проектом межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу:429530, Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5.

Обоснованные возражения после ознакомления с проектом межевания относительно размера и местоположения границ земельных участков принимаются в течение 30 дней со дня опубликования данного извещения по адресу: 429530, Чувашская Республика-Чувашия, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5 ООО «Аршин» и в филиале ФГБУ «ФКП Росреестра» по Чувашской Республике-Чувашии, по адресу: Чувашская Республика-Чувашия, г. Чебоксары. пр. Московский, д. 37.

* * *

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА

Настоящим извещением уведомляем участников долевой собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:080901:2, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли. Предметом согласования являются размер и местоположение границ выделяемого земельного участка.

Заказчиком проекта межевания является: Чернова Галина Ивановна, проживающая по адресу: Чувашская Республика, г. Чебоксары, пр-т М. Горького, д. 38/2, кв. 54.

Проект межевания земельных участков подготовлен кадастровым инженером Николаевым А.В., номер квалификационного аттестата 21-11-68. Почтовый адрес и адрес электронной почты, по которым осуществляется связь с кадастровым инженером: 429530, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5. E-mail:arshin21@yandex.ru

Кадастровый номер исходного земельного участка 21:17:080901:2. Адрес местоположения: Чувашская Республика-Чувашия, Моргаушский район, Юнгинское сельское поселение.

С проектом межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу:429530, Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5.

Обоснованные возражения после ознакомления с проектом межевания относительно размера и местоположения границ земельных участков принимаются в течение 30 дней со дня опубликования данного извещения по адресу: 429530, Чувашская Республика-Чувашия, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5 ООО «Аршин» и в филиале ФГБУ «ФКП Росреестра» по Чувашской Республике-Чувашии, по адресу: Чувашская Республика-Чувашия, г. Чебоксары. пр. Московский, д. 37.

Аукцион

Извещение о проведении аукциона на право заключения договоров купли-продажи земельных участков

Администрация Моргаушского района Чувашской Республики (далее - организатор аукциона) приглашает принять участие в аукционе, открытом по составу участников и по форме подачи предложений о цене, на право заключения договоров купли-продажи (далее - аукцион) земельных участков, расположенных на территории Моргаушского района Чувашской Республики.

Основание: постановление администрации Моргаушского района Чувашской Республики от 15.04.2013 г. № 482. Почтовый адрес, номер контактного телефона, адрес официального сайта организатора аукциона и комиссии по проведению конкурсов или аукционов: 429530, с. Моргауши, ул. Мира, 6 телефон/факс (83541) 62-2-66, 62-5-99, e-mail: imu4@morgau.cap.ru, http://gov.cap.ru/main.asp?govid=71.

Характеристика объектов купли-продажи:

Лот №1 – земельный участок с кадастровым номером 21:17:060406:122, категории «земли населенных пунктов», местоположение: Чувашская Республика, Моргаушский район, Большесундырское сельское поселение, с.Большой Сундырь, ул. Заводская, для ведения личного подсобного хозяйства, площадью 1121 кв.м.

Ограничения (обременения) земельного участка не имеются.

Начальная (стартовая аукционная) цена участка – 75 745 (семьдесят пять тысяч семьсот сорок пять) рублей.

Сумма задатка – 20% от начальной (стартовой аукционной) цены участка (15 149 руб. 00 коп.)

Шаг аукциона – 5% от начальной (стартовой аукционной) цены участка (3 787 руб. 25 коп.)

Лот №2 – земельный участок с кадастровым номером 21:17:170203:115, категории «земли населенных пунктов», местоположение: Чувашская Республика, Моргаушский район, Сятракасинское сельское поселение, д.Кашмаши, ул.Советская, для ведения строительства магазина, площадью 56 кв.м.

Ограничения (обременения) земельного участка не имеются.

Начальная (стартовая аукционная) цена участка – 40 000 (сорок тысяч) рублей.

Сумма задатка – 20% от начальной (стартовой аукционной) цены участка (8 000 руб. 00 коп.)

Шаг аукциона – 5% от начальной (стартовой аукционной) цены участка (2 000 руб. 00 коп.)

Лот №3 – земельный участок с кадастровым номером 21:17:170204:97, категории «земли населенных пунктов», местоположение: Чувашская Республика, Моргаушский район, Сятракасинское сельское поселение, д.Кашмаши, ул.Советская, для ведения строительства магазина, площадью 92 кв.м.

Ограничения (обременения) земельного участка не имеются.

Начальная (стартовая аукционная) цена участка – 53 000 (пятьдесят три тысячи) рублей.

Сумма задатка – 20% от начальной (стартовой аукционной) цены участка (10 600 руб. 00 коп.)

Шаг аукциона – 5% от начальной (стартовой аукционной) цены участка (2 650 руб. 00 коп.)

Лот №4 – земельный участок с кадастровым номером 21:17:020901:145, категории «земли населенных пунктов», местоположение: Чувашская Республика, Моргаушский район, Ильинское сельское поселение, д.Апчары, ул.Центральная, для ведения личного подсобного хозяйства, площадью 2500 кв.м.

Ограничения (обременения) земельного участка не имеются.

Начальная (стартовая аукционная) цена участка – 107 000 (сто семь тысяч) рублей.

Сумма задатка – 20% от начальной (стартовой аукционной) цены участка (21 400 руб. 00 коп.)

Шаг аукциона – 5% от начальной (стартовой аукционной) цены участка (5 350 руб. 00 коп.)

Лот №5 – земельный участок с кадастровым номером 21:17:280101:140, категории «земли населенных пунктов», местоположение: Чувашская Республика, Моргаушский район, Шатьмапосинское сельское поселение, д.Сарчаки, для ведения личного подсобного хозяйства, площадью 4000 кв.м.

Ограничения (обременения) земельного участка не имеются.

Начальная (стартовая аукционная) цена участка – 111 000 (сто одиннадцать тысяч) рублей.

Сумма задатка – 20% от начальной (стартовой аукционной) цены участка (22 200 руб. 00 коп.)

Шаг аукциона – 5% от начальной (стартовой аукционной) цены участка (5 550 руб. 00 коп.)

Лот №6 – земельный участок с кадастровым номером 21:17:060403:261, категории «земли населенных пунктов», местоположение: Чувашская Республика, Моргаушский район, Большесундырское сельское поселение, с.Большой Сундырь, для ведения личного подсобного хозяйства, площадью 2130 кв.м.

Ограничения (обременения) земельного участка не имеются.

Начальная (стартовая аукционная) цена участка – 125 000 (сто двадцать пять тысяч) рублей.

Сумма задатка – 20% от начальной (стартовой аукционной) цены участка (25 000 руб. 00 коп.)

Шаг аукциона – 5% от начальной (стартовой аукционной) цены участка (6 250 руб. 00 коп.)

Лот №7 – земельный участок с кадастровым номером 21:17:060403:263, категории «земли населенных пунктов», местоположение: Чувашская Республика, Моргаушский район, Большесундырское сельское поселение, с.Большой Сундырь, ул. Полевая, для ведения личного подсобного хозяйства, площадью 3120 кв.м.

Ограничения (обременения) земельного участка не имеются.

Начальная (стартовая аукционная) цена участка – 132 000 (сто тридцать две тысячи) рублей.

Сумма задатка – 20% от начальной (стартовой аукционной) цены участка (26 400 руб. 00 коп.)

Шаг аукциона – 5% от начальной (стартовой аукционной) цены участка (6 600 руб. 00 коп.)

Лот №8 – земельный участок с кадастровым номером 21:17:020501:145, категории «земли населенных пунктов», местоположение: Чувашская Республика, Моргаушский район, Ильинское сельское поселение, д.Тябакасы, для ведения личного подсобного хозяйства, площадью 2520 кв.м.

Ограничения (обременения) земельного участка не имеются.

Начальная (стартовая аукционная) цена участка – 140000 (сто сорок тысяч) рублей.

Сумма задатка – 20% от начальной (стартовой аукционной) цены участка (28 000 руб. 00 коп.)

Шаг аукциона – 5% от начальной (стартовой аукционной) цены участка (7 000 руб. 00 коп.)

Лот №9 – земельный участок с кадастровым номером 21:17:020501:146, категории «земли населенных пунктов», местоположение: Чувашская Республика, Моргаушский район, Ильинское сельское поселение, д.Тябакасы, для ведения личного подсобного хозяйства, площадью 2842 кв.м.

Ограничения (обременения) земельного участка не имеются.

Начальная (стартовая аукционная) цена участка – 151 000 (сто пятьдесят одна тысяча) рублей.

Сумма задатка – 20% от начальной (стартовой аукционной) цены участка (30 200 руб. 00 коп.)

Шаг аукциона – 5% от начальной (стартовой аукционной) цены участка (7 550 руб. 00 коп.)

Информация о проведении аукциона: перечень документов, представляемых заявителем для участия в аукционе:

1. Заявка на участие в аукционе (в установленной форме) в 2-х экземплярах, с указанием реквизитов счета для возврата задатка. Заявки на участие в аукционе принимаются в кабинете № 312 по рабочим дням по адресу организатора аукциона.

2. Платежный документ (и его копия), подтверждающий внесение заявителем задатка. Задаток перечисляется на реквизиты: Получатель платежа – Администрация Моргаушского района, ИНН 2112001366, КПП 211201001, лицевой счет 05123ЧМ0012 в финансовом отделе администрации Моргаушского района, р/счет: 40302810175025013018 в Чувашском отделении №8613 ОАО «Сбербанк России», кор/счет 30101810300000000609, БИК 049706609. В платежном поручении необходимо указать назначение платежа (адрес участка) и дату аукциона.

Задаток возвращается всем претендентам аукциона, в соответствии с условиями договора о задатке, кроме победителя, в течение 5-и банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

3. Выписка из Единого государственного реестра юридических лиц – для юридических лиц, выписка из Единого государственного реестра индивидуальных предпринимателей – для индивидуальных предпринимателей, копии документов, удостоверяющих личность – для физических лиц.

4. Физическое лицо предъявляет документ, удостоверяющий личность. В случае подачи заявки представителем претендента предъявляется доверенность.

5. Юридическое лицо дополнительно прилагает к заявке нотариально заверенные копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица, а также выписку из решения уполномоченного органа юридического лица о совершении сделки (если это необходимо в соответствии с учредительными документами претендента и законодательством государства, в котором зарегистрирован претендент) (кроме участия в аукционе на право заключения договора купли-продажи земельного участка для индивидуального жилищного строительства).

Заявителем предоставляется опись документов в 2-х экземплярах.

Сроки приема и окончания приема заявок на участие в аукционе – с 22 апреля 2013 года по 23 мая 2013 года.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона не позднее чем за три дня до даты окончания срока подачи заявок на участие в аукционе. С документацией об аукционе, в том числе с формой заявки и проектом договора купли-продажи земельного участка можно ознакомиться по адресу: Чувашская Республика, с. Моргауши, ул. Мира, дом 6, каб. №312.

Требования к участникам аукциона:

В аукционе на право заключения договоров купли-продажи земельных участков может принять участие любое юридическое лицо независимо от организационно-правовой формы, формы собственности, места нахождения и места происхождения капитала или любое физическое лицо, в том числе индивидуальный предприниматель, претендующее на заключение договора, соответствующие требованиям, предусмотренным документацией об аукционе, и подавшее заявку на участие в аукционе.

Рассмотрение заявок на участие в аукционе на предмет соответствия требованиям, установленным документацией об аукционе, состоится на заседании Комиссии – 24 мая 2013 года в 16.00 часов по адресу организатора аукциона. Ознакомление с земельным участком на местности: в рабочее время по предварительному согласованию с представителем отдела имущественных и земельных отношений администрации Моргаушского района.

Победителем аукциона признается лицо, предложившее наиболее высокую цену приобретения в собственность земельного участка. По итогам аукциона оформляется протокол, который является основанием для заключения договора купли-продажи земельного участка. Договор купли-продажи земельного участка заключается в срок не позднее 10 рабочих дней со дня подписания протокола.

Определение участников аукциона состоится 25 мая 2013 года по месту адресу: 429530, с. Моргауши, ул. Мира, дом 6, 3 этаж, каб. 312. Время проведения открытого аукциона (по московскому времени): Лот № 1-10.00, Лот № 2 – 10.20, Лот № 3- 10.40, Лот № 4 – 11.00, Лот № 5- 11.20, Лот № 6 – 11.40, Лот № 7- 13.20, Лот № 8 – 13.40, Лот № 9–14.00.

Ют çĕр-шыв вăрлăхĕ иккĕленӳ çуратнă

Шута илме

Çĕр улми Рассейре паянхи кун та юратнă çимĕçсенчен пĕри. Анчах çулсерен 30 миллион тонна ытла туса илеççĕ. Китайра тата Индире кăна çак çимĕçе пирĕн патринчен ытларах лартаççĕ.

Чăваш хресченĕшĕн вара вăл «иккĕмĕш çăкăр» çеç мар, пĕрремĕш те пулĕ. Çак çимĕç сĕтел çинче пулмасан çинĕн те туйăнмасть. Çапла-и? Ял çынни çĕр улми вăрлăхне çулсерен пуянлатма тăрăшать. Кĕркунне шултра тата тутлă çимĕçлĕ пулас тесе укçине те хĕрхенес çук. Анчах шанни ялан тӳрре тухмасть çав.

Ахальтен-им Россельхознадзор çак уйăх пуçламăшĕнче Европа пĕрлĕхĕнчен çĕр улми вăрлăхне Рассее кӳрсе килме чарнă. Палăртмалла, ку вăхăтлăх мера. Çапла тума темиçе сăлтав хистенĕ. Пирĕн çĕр-шыва илсе килекен вун-вун тонна вăрлăх сорт шăтаслăх пахалăхĕсене тивĕçтерменнине çирĕплетеççĕ специалистсем.

Асăннă ведомство çĕр улми лартса туса илнĕ çĕрсем фитосанитари тĕлĕшĕнчен мĕнле пулнипе кăсăкланнă. Анчах экспортер - çĕршывсенчен тĕпчевсен кăтартăвĕсене, çавăн пекех кирлĕ ытти документа тĕкĕс илеймен. Эппин, чикĕ леш енчи вăрлăх чирлĕ марринне, вăл пахалăхлă пулнине никам та çирĕплетеймест. Европăри нумай çĕршывра вара тĕрлĕ чир вăй илнĕ.

Рассейре тухăç (вăтамран 1 гектартан 150 центнер тухать, аталаннă çĕр-шывсенче вара – 300–400 центнер) пĕчĕк пулнине шăпах пысăк пахалăхлă вăрлăх çитменнипе сăлтавлаççĕ. Çавăнпа та совет саманинчех пысăк хуçалăхсем тинĕс леш енчи вăрлăха туяннă. 90-мĕш çулсенче нимĕçсем тата Голланди çыннисем йӳнĕрех сутса пĕтĕм рынока çавăрса илнĕ темелле. Анчах та ют çĕр-шыв фирмисемпе ĕçлекен хуçалăхсем юлашки вăхăтра хамăр ассортиментпа ытларах кăсăкланаççĕ. Вăрлăх туяннă укçа сая кайни, тухăç пахалăхĕ пĕчĕк пулни шухăшсене улăштарма, тивĕçлĕ йышăнусем тума хистет-тĕр.

Н. ВАСИЛЬЕВА,
Россельхознадзорăн республикăри управленийĕн ĕçченĕ.

Çуллахи лăпкăлăхшăн паянах тăрăшмалла

Пушар надзор пайĕ асăрхаттарать

Çуллахи вăхăтра пушарсем тухассине сахаллатас тĕллевпе РФ Чрезвычайлă лару-тăру министерствин Чăваш Республикинчи тĕп управленийĕ çу кунĕсенчи чрезвычайлă лару-тăрăва асăрхаттарас тата пĕтерес, халăха пушар хăрушсăрлăхĕпе тивĕçтерес енĕпе тĕллевлĕ ĕçсем пурнăçлама сĕнет. Çакăн пирки пире паян патшалăх пушар надзорĕн районти уйрăмĕн пуçлăхĕ Алексей ИЗОНОВ каласа ăнлантарма кăмăл турĕ:

– Çу кунĕсемчен вăхăт нумаях юлманнине шута илсе маларахах çакна калатăп. Çывăх вăхăтрах организацисемпе предприятисенче çуллахи пушар хăрушлăхĕпе пуян тапхăра епле хатĕрленнине пăхассипе тĕрĕслевсем пуçланĕç. Кунпа пĕрлех пирĕн ĕçченсем ĕç коллективĕсенче пулса пушар хăрушсăрлăхĕпе ăнлантару ĕçĕсем те ирттерĕç. Çакнашкал пĕрремĕш вĕренӳ иртнĕ кунсенче Мăн Сĕнтĕрте пулчĕ. Унта çак тăрăхри предприятисен ертӳçисем, ял çыннисем, ял тăрăх администрацийĕ активлă хутшăнчĕç. Паян пурнăçламалли ĕçе ырана хăварсан вăл çаплипех кая юлни – пурнăçри чăнлăх. Хăвăрт аталанакан лару-тăру вара ĕçсене çийĕнчех е маларах та пурнăçлама ыйтать.

Районта ака уйăхĕн 16-мĕшĕ тĕлне 15 пушар пулчĕ. Танлаштарма, пĕлтĕр çак тапхăрти 10 пушарта 3 çын вилнĕччĕ.

Пулса тухнă лару-тăру пире лăпкăлăхра тытмасть. Хальлĕхе иртерех пулин те çу кунĕсем çывхарни пирки те манмалли çук. Çакăн пирки РФ Чрезвычайлă лару-тăру министерстви асăрхаттарать. Маларах асăрхаттару валли сăлтавĕ те пур. Çуллехи çу кунĕсенче пушар тухаслăх ӳсет. Иртнĕ кунсенче Шетмĕпуçĕнчи пĕтĕмĕшле пĕлӳ паракан тĕп шкулта тухнă «хĕрлĕ автан» те асăрхануллăхпа тимлĕх пирки самантлăха та манмалла марри пирки калать.

Район территорийĕнче пушар хăрушсăрлăхне тивĕçлĕ шайра тытас тата чрезвычайлă лару-тăрури пăрăнас тесен кашни çыннăн пушар хăрушсăрлăх правилисене пĕр турткаланмасăр пурнăçламалла. Çак инкекрен эпир пĕрлехи асăрхануллăхпа тата пушар хăрушсăрлăх правилисене çирĕп пăхăннипе çеç сыхланма пултаратпăр. Кунта ял тăрăхĕсем халăхпа тĕл пулусем ирттерни, ведомство пушар машинисемпе ялсенчи шыв илмелли вырăнсене юсавлă тытни, ăнăçлă мар çемьесемпе ăнлантару калаçăвĕсем ирттерни, ялсенче каçхи хуралсем тăрассине йĕркелени кĕреçĕ.

Инкексен калăпăшне пĕчĕклетме пĕрле ĕçлемелле. Мал туртăмлă ĕçсемпе республикăмăр шав малалла аталанать, çĕнĕлĕхсене алла илет. Вĕсен никĕсĕнче пирĕн ачасен малашлăхĕ, çĕршыв тĕрекĕ, экономикăри çĕнĕ технологисен аталанăвĕ. Эпир ăслă-тăнлă пулни тата пур енлĕ аталанни республикăмăрăн социаллă экономика аталанăвне те мала кăларать, халăхăмăрăн пурнăç пахалăхĕпе ăс-хакăлне çĕнĕ шая çĕклет, Чăваш Енре эффективлă хутшăнусем йĕркелеме пулăшать. Çакăнта, паллах, пушар хăрушсăрлăхĕ те иккĕмĕш вырăнта тăмасть. Рассейре кулленех 600–700 пушар алхаснине, ирĕке кайнă çулăмра 70–80 çын пурнăçĕ татăлнине шута илсен ку ыйтупа çанă тавăрсах ĕçлемелли куç кĕрет.

Кăçал тухнă пушарсен сăлтавĕсем çине çитсен çакна палăртассăм килет. Ытларах вут-кăвар мунча кăмакисемпе мăрйисем юсавсăр пулнипе, килти электрохуçалăх «ватăлнипе» вăй илни курăнать. Çавăн пекех ӳсĕрле килте пирус туртни те чылай чух пушар хуралне чĕннипе вĕçленет.

Мунча тенĕрен çу кунĕсем çитнĕ май çакна асăрхаттарас килет. Нумайăшĕн килĕсенче мунчасем килти хушма хуçалăхри ытти хуралтăсемпе пĕр çыхăра вырнаçнă. Çапла вара мунчана иленнĕ «хĕрлĕ автан» самантрах ытти хуралтăсене хăй ытамне çавăрса илет. Çакна шута хурса килти мунчасене тĕп çуртйĕртен 30 – 40 метрта туни нумай хăрушлăхран пăрăнса иртме пулăшĕччĕ. Çу кунĕсенче ял çыннисем çак ыйтупа ĕçлес пулсан эпĕ хам енчен вĕсене ырлатăп çеç.

Ака уйăхĕн 16-мĕшĕнче Очăкассинче тата Шомикре уйрăм çынсен пурăнмалли çурчĕсенче пушар тухни те çуллахи кунсем çитнĕ май тимлĕх уйрăмах малти вырăнта пулмаллине асăрхаттарать.

Пурте куратпăр, пушар хăрушсăрлăхĕ хамăр алăра. Апла пулсан лăпкă пурнăçшăн пурсăмăр та пĕрле яваплă пулса тăратпăр.

Республика лауреачĕ

Шкулта вĕренекенсем хушшинче ирттерекен «Манăн пулас пенси» республика олимпиадин пĕрремĕш тапхăрĕ вĕçленчĕ. Муркашри вăтам шкулта 11 «А» класра вĕренкен Дарья Михайлова районта çĕнтерсе финала тухрĕ.

Шăпах ĕнтĕ унăн «Пулас пенсие епле ӳстермелле» электрон презентацийе районта чи лайăххи тесе палăртнă. Дарья Михайлова район чысне Шупашкарта олимпиадăн юлашки тапхăрĕнче хӳтĕлерĕ, хăйне лайăх енчен кăтартрĕ, лауреат пулса тăчĕ. Финал РФ Пенси фончĕн республика уйрăмĕнче апрелĕн 18-мĕшĕнче иртрĕ.

Пенси тематикипе Чăваш Енре пуçласа ирттерекен олимпиада йĕркелӳçисем – РФ Пенси фончĕн республика уйрăмĕ, ЧР Вĕренӳ тата çамрăксен политикин министерстви. Партнерсем шутĕнче Рассей Перекет банкĕ тата патшалăх тимĕне кĕмен «КИТ Финанс», «Промагрофонд», «РГС», «Большой пенсионный фонд», «Образование и наука» пенси фончĕсен филиалĕсем.

Пенси фончĕн районти управленийĕ.

Тăрăшуллă строительсем

Пĕтĕмĕшле илсен районта строительство ĕçĕсене акционерсен «Хуçалăхсем хушшинчи «Моргаушская» строительство организацийĕ» хупă обществи пурнăçлать. Кунта вăй хуракансен тăрăшулăхĕпех ĕнтĕ Муркашра Паркова урамра çĕнĕ микрорайон йĕркеленет, нумай хутлă çуртсем пĕрин хыççăн тепри çĕкленеççĕ. Строительство организацийĕн ӳсĕмлĕхне çак цифрăсем те çирĕплетсе параççĕ. Иртнĕ çулхи пĕрремĕш кварталта строительство ĕçĕсене 7 миллион тенкĕлĕх пурнăçланă пулсан, кăçалхи январь – март уйăхĕсенчи кăтарту 8,5 миллион тенкĕлĕхе танлашать.

Сăн ӳкерчĕкре вара эсир кунта вăй хуракан штукатурсене Маргарита Романовăна, Татьяна Тимофеевăна, Галина Павловăна, Галина Васильевăна тата Герман Васильев сварщике куратăр. Пĕрлехи ăнăçулăхра вĕсен тӳпи те пĕчĕк мар.

В. ШАПОШНИКОВ сăн ӳкерчĕкĕ.

«Вăрçă ачисем» ярăмран

Çĕнтерӳ пирĕншĕн те çăмăл килмерĕ

(Малалли. Пуçл. иртнĕ номете).

Бригадир килтен киле çӳретчĕ. Вăл эвакуаципе килнĕ çак çынсене пулăшма май шыратчĕ. Акă Настуç акка паян каçхине çавсем валли пĕр чĕрес сĕт, тепĕр витре çĕр улми леçсе парать. Тепĕр кунне ыттисем парĕç. Çĕр улмине çуса тасатса кайса параттăмăр. Вĕсем вара ăна ăçта пĕçереççĕ-ха?

Çапла çу иртсе кайрĕ, сентябрь уйăхĕ те çитрĕ. Шкула кайрăмăр. Учительсенчен пĕр арçын та юлман, пурне те вăрçа илсе кайнă. Пĕрремĕш класра пире арçын учитель вĕрентнĕ пулнă. Халĕ вара Муркаш шкулĕнчен Зоя Ивановна килнĕ. Вăл 10 класс вĕренсе пĕтернĕ. Эпир ăна питĕ юрататтăмăр. Вăл пирĕнпе питĕ çепĕç калаçатчĕ, юмахсем вуласа паратчĕ. Унăн пиччĕшĕ Петр Иванович Муркаш шкулĕнче чылай вăхăт военрук пулса ĕçлерĕ.

Вĕренме пуçларăмăр. Уроксем вĕçленсен çĕр улми пуçтарма, аннесене пулăшма колхоз хирне васкаттăмăр. Пĕтĕмпех алăпа кăларса пуçтарнă.

Уйри тата килти ĕçсене пĕтерсен вăрмана чупаттăмăр. Хăрăк турат тавраш пуçтармалла пулнă. Юман вутти хĕрӳллĕ, кăварĕ час сӳнмест. Пирĕн лаçра ялана кăвар пулнă. Каçалапа ĕçрен таврăнсан çынсем пирĕн пата кăвар патне пыратчĕç. Ытларахăшĕн шăрпăк тавраш пулман. Вуттине вара чĕртмелле, апатне пĕçерес пулать. Ирĕксĕрех кăвар шырама тивет.

Çанталăк сивĕтсен ял витĕр лавсем иртме тытăнчĕç. Кусем вĕсем Сăр шывĕ хĕрне окопсем чавма каяканскерсемччĕ. Вĕсем çитиччен çынсем хăйсен пӳрчĕсене вутă хутса ăшăтса хуратчĕç. Окоп алтма какансем ялти çынсем патне канма-ăшăнма кĕретчĕç. Кăмакара ăшăтнă çимĕçсем паратчĕç вĕсене. Мĕнле пулăшмăн-ха? Вĕсем те пирĕн пек колхозниксемех вĕт-ха.

Хыççăнах вара яла тепĕр ушкăн чикан килсе кĕретчĕ. Лашисем ял варрипе утатчĕç, хăйсем вара çимелли ыйтса килтен киле кĕрсе тухатчĕç.

Эпир шкула çӳреттĕмĕр. Телевизор, радио пулман. Хаçат-журналĕ те вулама çитсех кайман.

Ерипен çуркунне те иртсе кайрĕ, çу уйăхĕсем те çитрĕç. Аслисем алăпа авăн çапма çӳретчĕç. Кĕркунне çапса тирпейлеме ĕлкĕреймен пулас.

Эпир вара, ачасем, çум çумлама тухаттăмăр. Мĕнле каймăн-ха колхоза ĕçлеме? Ĕçлеме тухакан ачасене кунне 200-шер грамм, аслисене 400-шер грамм çăкăр паратчĕç. Пирĕн те çăкăрне 400 грамм илес килнĕ ĕнтĕ. Çавăнпа Кашмаш ялĕнче нумайчен çакăн пек каларăш çӳрерĕ: «Эпĕ – рабочи. Парăр мана 400 грамм çăкăр!»

Вăрçăн пĕрремĕш çулĕ хыçа юлчĕ. Çулла эмел курăкĕсем пухма çӳреттĕмĕр. Тырă вырма та каймалла пулнă. Кашни киле 5-шер чалăш (10 метр) виçсе парса хăваратчĕç. Нимĕн те тăваймастăн, вырма тухасах пулать, çынсенчен юлмалла мар. Кĕркуннепе авăн çапма каймалла, кĕлте улăм йăтмалла.

Çулла анкартисем хыçĕнчи йĕтем çинче молотилка ĕçлеме пуçларĕ. Молотилкине Мускавран эвакуаципе килнĕ çын ĕçлеттеретчĕ. Вăрçă хыççăн та ăна тӳрех киле ямарĕç. Кашмаш çыннисем вăрçăран киличченех кунта ĕçлесе пурăнчĕ ку вырăс. Çакă уншăн чăннипех те альтернативлă служба пулнă темелле. Пĕтĕм колхозшăн епле кирлĕ çын шутланнă вăл!

Каçсерен хĕрарăмсем, карчăксем пĕр-пĕрин патне ларма пуçтаранатчĕç. Кил хуçа вара пӳрт-çуртне тап-таса çуса тасататчĕ. Урайсем сăрланăскерсем пулман, ăна чулпа çăватчĕç. Кантăклă çап-çутă лампа çутатчĕç.

Çынсем пухăнсанах фронтран ярса панă çырусене вулама пуçлатчĕç. Пĕрисем макăраççĕ, теприсем савăнаççĕ. Саккун ун чухне çапла пулнă: кам çыру илнĕ – халăха вуласа кăтартмалла.

Ун хыççăн пурне те кăмакара мĕн пуррипе сăйламалла-хăналамалла. Чи пахи вăл – кăмакана лартнă кавăн е ытти çимĕç.

Вăт çавăн пек пĕрле пурăннă ун чухне: ĕçленĕ, савăннă, макăрнă – пĕтĕмпех пĕрле. Канмалли кунсенче е каникул вăхăтĕнче хĕлле уйхире йĕлтĕр сырса юр тытма тухаттăмăр. Е тата лаша кӳлсе колхоз валли килĕрен чăх-чĕп каяшĕ, кĕл пуçтарса çӳреттĕмĕр.

Паллах, ку çеç те мар. Ял пурнăçĕнче пулса иртнĕ ытти пулăмсем те пайтах. Каçсерен ялта икĕ-виçĕ çĕрте хĕрсем улах ларатчĕç. Вĕсем патне ялти каччăсем купăссемпе, балалайкăсемпе юрлама-ташлама çӳретчĕç.

1944 çул çитрĕ. Çак çулхи çуркуннерен тытăнса шкулсенче 4-мĕш класран тытăнса экзаменсем тытмаллă тытăнчĕç. Экзаменсем вăхăтĕнче шкулта колхоз питĕ лайăх çитеретчĕ. Уйрăмах пăрса яшки питĕ тутлăччĕ. Чи малтан апатне килте йывăртарах пурăнакансене паратчĕç.

Çак çул эпĕ пĕрремĕш хут колхоза суха тума тухрăм. Пĕр касăллă плугчĕ. Кун йышши плугпа ĕçлеме çăмăл пулман. Лашисене хăмăт тăхăнтартма та йывăрччĕ. Шăни-пăванĕ епле тапăнатчĕ тата.

Август уйăхĕнче мана жнейкăпа ĕçлеме лаша çинче ларса çӳреме илсе кайрĕç. Машинистра Владимир Трофимов ĕçлетчĕ. Эпĕ вара унпа икĕ çул ĕçлерĕм. Унăн пулăшаканĕ пулнă. Ун чухне эпĕ 11 çулта пулнă, В. Тофимов вара 3 çул кăна аслăрахчĕ. Вăл 1930 çулта çуралнă пулнă.

Пирĕн бригадăн бригадирĕ Нина Мозеркина çапла каларĕ: «Акă сире 20 гектар сĕлĕ. Сентябрĕн 1-мĕшĕччен ăна вырса пĕтĕм çине кĕртсе пĕтермелле». Вăл вăхăтра Кашмаш ялĕнче 6 бригада пулнă. Кашни бригадăн хăйĕн жнейка, кашнин 20-шер гектар тырă.

Чăнах та шкула кайма пуçаничченех вырса пухса пĕтертĕмĕр. Кĕлте çыхма бригада çыннисемпе эвакуаципе килнĕ çынсем тухатчĕç. Кунсăр пуçне эвакуаципе килнисемех йĕтем çинче молотилкăпа авăн çапатчĕç. Вăт çавăн пек ĕçленĕ ун чухне Мускав, Ленинград çыннисем. Колхоз та вĕсене самай пулăшнă, ачисем шкула çӳретчĕç, пирĕнпе пĕрле урамра выллятчĕç.

(Малалли пулать).
Венер АЛЕКСАНДРОВ.

Телепрограмма

с 22 по 25 апреля 2013 года

ПОНЕДЕЛЬНИК, 22.04

ПЕРВЫЙ

5.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 0.50, 3.00 Новости
5.05 «Доброе утро»
9.15, 4.20 «Контрольная закупка»
9.45 «Жить здорово!» 12+
10.55 «Модный приговор»
12.20 «Время обедать!»
13.00 «Доброго здоровьица!» 12+
14.00 Другие новости
14.25 «Понять. Простить» 12+
15.20 Т/с «ТОРГОВЫЙ ЦЕНТР» 16+
16.10 «Пока еще не поздно» 16+
17.00 «Я подаю на развод» 16+
18.50 «Давай поженимся!» 16+
19.50 «Пусть говорят» 16+
21.00 «Время»
21.30 Т/с «ЛЕГЕНДЫ О КРУГЕ» 16+
23.20 «Вечерний Ургант» 16+
23.55 «Свобода и справедливость» 18+
1.15, 3.05 Х/ф «ОБЪЕКТ МОЕГО ВОСХИЩЕНИЯ» 16+
3.30 Т/с «ГРИММ» 16+

РТР

5.00 Утро России
9.00 «1000 мелочей»
9.45 «О самом главном»
10.30 «Кулагин и партнеры» 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.50 Т/с «ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ» 12+
12.50 «Дело Х. Следствие продолжается» 12+
13.50, 16.35 Вести. Дежурная часть
14.50 «Чужие тайны. Времена года» 12+
15.35 Т/с «ТАЙНЫ ИНСТИТУТА БЛАГОРОДНЫХ ДЕВИЦ»
17.50 Т/с «СЕМЕЙНЫЙ ДЕТЕКТИВ» 12+
20.30 Спокойной ночи, малыши!
20.40 «Прямой эфир» 12+
21.30 Т/с «ИСТРЕБИТЕЛИ» 12+
1.10 «Девчата» 16+
1.50 «Большие танцы. Крупным планом»
2.05 Вести +
2.30 Х/ф «НИНДЗЯ» 16+
4.05 Т/с «ЧАК-4» 16+

ЧУВАШИЯ

6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чăваш ен
7.07-7.10, 7.35-7.41 Утро Чувашии
8.07-8.10, 8.35-8.41 Утро Чувашии
11.30-11.50 Вести-Чăваш ен
14.30-14.50 Вести-Чувашия
17.30-17.50 Вести-Чăваш ен
19.40-20.00 Вести-Чувашия
На канале «Россия 2»
12.00-12.30 Вести-Спорт-Чувашия

КУЛЬТУРА

7.00 «Евроньюс»
10.00 «Наблюдатель»
11.15 Х/ф «ЕРМАК». «РОЖДЕНИЕ АТАМАНА»
12.05 «Линия жизни»
13.00 Д/ф «Всем сердцем твоим»
13.35 Д/с «Последние свободные люди». «Земля без владельцев»
14.30 Д/ф «Человек эры Кольца. Иван Ефремов»
15.10 «Пешком...»
15.40, 19.30, 0.05 Новости культуры
15.50 Телеспектакль «ТАЙНА ЭДВИНА ДРУДА»
17.15, 1.35 Д/ф «Поль Гоген»
17.25 Музыка современных композиторов. Тан Дун
18.10 Д/ф «Петербургские куклы»
18.40 Academia
19.45 Главная роль
20.00 «Сати. Нескучная классика...»
20.40 «Прощай, ХХ век! Константин Симонов»
21.25 Д/ф «Рождение океана»
22.15 Снимается документальное кино... Мастер-класс Александра Гутмана
23.05 Д/ф «Три дня и больше никогда»
0.25 Х/ф «МАЛЕНЬКИЙ ШКОЛЬНЫЙ ОРКЕСТР»
1.40 Х/ф «ЕРМАК». «РОЖДЕНИЕ АТАМАНА»
2.35 Й. Гайдн. Концерт для 4-х солирующих инструментов с оркестром

НТВ

6.00 «НТВ утром»
8.10 Т/с «ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА» 16+
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня
10.20 Чрезвычайное происшествие. Обзор за неделю 16+
10.50 «До суда» 16+
11.55 Суд присяжных 16+
13.25 «Суд присяжных. Окончательный вердикт» 16+
14.35 Т/с «СУПРУГИ» 16+
15.30, 18.30 Обзор. Чрезвычайное происшествие
16.25 «Прокурорская проверка» 16+
17.40 «Говорим и показываем» 16+
19.30 Т/с «ЛЕСНИК» 16+
21.25 Х/ф «ЧУЖОЙ РАЙОН-2» 16+
23.15 «Сегодня. Итоги»
23.35 Т/с «ЯРОСТЬ» 16+
1.35 Д/с «Наш космос» 16+
2.30 Дикий мир 0+
3.00 Т/с «ЗАКОН И ПОРЯДОК» 16+
5.00 Т/с «МОСКВА. ТРИ ВОКЗАЛА» 16+

ВТОРНИК, 23.04

ПЕРВЫЙ

5.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 0.00, 3.00 Новости
5.05 «Доброе утро»
9.15 «Контрольная закупка»
9.45 «Жить здорово!» 12+
10.55 «Модный приговор»
12.20 «Время обедать!»
13.00 «Доброго здоровьица!» 12+
14.00 Другие новости
14.25 «Понять. Простить» 12+
15.20 Т/с «ТОРГОВЫЙ ЦЕНТР» 16+
16.10 «Пока еще не поздно» 16+
17.00 «Я подаю на развод» 16+
18.50 «Давай поженимся!» 16+
19.50 «Пусть говорят» 16+
21.00 «Время»
21.30 Т/с «ЛЕГЕНДЫ О КРУГЕ» 16+
23.20 «Вечерний Ургант» 16+
0.15 «Лиллехаммер» 16+
1.10 Х/ф «ОДИН ПРЕКРАСНЫЙ ДЕНЬ» 16+
3.05 Х/ф «ОБЕЗЬЯНЬЯ КОСТЬ» 16+

РТР

5.00 Утро России
9.00 «1000 мелочей»
9.45 «О самом главном»
10.30 «Кулагин и партнеры» 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.50 Т/с «ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ» 12+
12.50 «Дело Х. Следствие продолжается» 12+
13.50, 16.35, 4.30 Вести. Дежурная часть
14.50 «Чужие тайны. Времена года» 12+
15.35 Т/с «ТАЙНЫ ИНСТИТУТА БЛАГОРОДНЫХ ДЕВИЦ»
17.50 Т/с «СЕМЕЙНЫЙ ДЕТЕКТИВ» 12+
20.30 Спокойной ночи, малыши!
20.40 «Прямой эфир» 12+
21.30 Т/с «ИСТРЕБИТЕЛИ» 12+
23.25 Специальный корреспондент. 16+
0.25 «Барнео. Курорт для настоящих мужчин»
1.25 «Большие танцы. Крупным планом»
1.35 Вести +
2.00 Т/ф «АДВОКАТ»
3.25 Т/с «ЧАК-4» 16+

ЧУВАШИЯ

6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чăваш ен
7.07-7.10, 7.35-7.41 Утро Чувашии
8.07-8.10, 8.35-8.41 Утро Чувашии
9.00 Утренний гость (на чувашском языке)
9.25-9.45 Дорога к храму. Протоиерей Анатолий Сорокин
11.30-11.50 Вести-Чăваш ен
14.30-14.50 Вести-Чувашия
17.30-17.50 Вести-Чăваш ен
19.40-20.00 Вести-Чувашия

КУЛЬТУРА

6.30 «Евроньюс»
10.00 «Наблюдатель»
11.15, 1.55 Х/ф «ЕРМАК». «ЦАРСКИЕ ОСЛУШНИКИ»
12.10 «Покажем зеркало природе...»
12.40 «Мировые сокровища культуры»
12.55 «Сати. Нескучная классика...»
13.35, 21.25 Д/ф «Рождение океана»
14.30 Д/ф «Тихим голосом. Ольга Яковлева»
15.10 «Пятое измерение»
15.40, 19.30, 23.50 Новости культуры
15.50 Телеспектакль «ТАЙНА ЭДВИНА ДРУДА»
17.25 Музыка современных композиторов. Сергей Слонимский
18.00 Д/ф «Чертежи судьбы. Игорь Сикорский»
18.40 Academia
19.45 Главная роль
20.00 Власть факта. «История: кризис науки»
20.40 «Прощай, ХХ век! Александр Солженицын»
22.15 Снимается документальное кино... Мастер-класс Сергея Дворцевого
23.05 Д/ф «В темноте»
0.10 Х/ф «ЛОПЕ ДЕ ВЕГА»
2.50 Ф. Шопен. Мазурка. Исполняет А. Коробейников

НТВ

6.00 «НТВ утром»
8.10 Т/с «ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА» 16+
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня
10.20 Чистосердечное признание 16+
10.50 «До суда» 16+
11.55 Суд присяжных 16+
13.25 «Суд присяжных. Окончательный вердикт» 16+
14.35 Т/с «СУПРУГИ» 16+
15.30, 18.30 Обзор. Чрезвычайное происшествие
16.25 «Прокурорская проверка» 16+
17.40 «Говорим и показываем» 16+
19.30 Т/с «ЛЕСНИК» 16+
21.25 Х/ф «ЧУЖОЙ РАЙОН-2» 16+
22.30 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Полуфинал. «Бавария» (Германия) - «Барселона» (Испания)
0.40 «Лига чемпионов УЕФА. Обзор»
1.10 Главная дорога 16+
1.45 «Чудо техники» 12+
2.15 Х/ф «ОРУЖИЕ» 16+
4.00 Т/с «ЗАКОН И ПОРЯДОК» 16+
5.00 Т/с «МОСКВА. ТРИ ВОКЗАЛА» 16+

СРЕДА, 24.04

ПЕРВЫЙ

5.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 0.00, 3.00 Новости
5.05 «Доброе утро»
9.15 «Контрольная закупка»
9.45 «Жить здорово!» 12+
10.55 «Модный приговор»
12.20 «Время обедать!»
13.00 «Доброго здоровьица!» 12+
14.00 Другие новости
14.25 «Понять. Простить» 12+
15.20 Т/с «ТОРГОВЫЙ ЦЕНТР» 16+
16.10 «Пока еще не поздно» 16+
17.00 «Я подаю на развод» 16+
18.50 «Давай поженимся!» 16+
19.50 «Пусть говорят» 16+
21.00 «Время»
21.30 Т/с «КРАСАВИЦА» 12+
23.30 «Вечерний Ургант» 16+
0.20 «Форс-мажоры» 16+
1.15, 3.05 Х/ф «ЧОКНУТЫЙ ПРОФЕССОР 2: СЕМЕЙКА КЛАМП» 16+
3.15 Т/с «ГРИММ» 16+
4.05 «Олег Ефремов. Голос внутри меня» 12+

РТР

5.00 Утро России
9.00 «1000 мелочей»
9.45 «О самом главном»
10.30 «Кулагин и партнеры» 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.50 Т/с «ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ» 12+
12.50 «Дело Х. Следствие продолжается» 12+
13.50, 16.35 Вести. Дежурная часть
14.50 «Чужие тайны. Времена года» 12+
15.35 Т/с «ТАЙНЫ ИНСТИТУТА БЛАГОРОДНЫХ ДЕВИЦ»
17.50 Т/с «СЕМЕЙНЫЙ ДЕТЕКТИВ» 12+
20.30 Спокойной ночи, малыши!
20.40 «Прямой эфир» 12+
21.30 Т/с «ИСТРЕБИТЕЛИ» 12+
0.20 «Исторические хроники» с Николаем Сванидзе. «1993. Борис Ельцин» 16+
1.15 «Большие танцы. Крупным планом»
1.30 Вести +
1.55 «Честный детектив» 16+
2.30 Т/ф «АДВОКАТ»
4.00 Т/с «ЧАК-4» 16+

ЧУВАШИЯ

6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чăваш ен
7.07-7.10, 7.35-7.41 Утро Чувашии
8.07-8.10, 8.35-8.41 Утро Чувашии
11.30-11.50 Вести-Чăваш ен
14.30-14.50 Вести-Чувашия
17.30-17.50 Вести-Чăваш ен
19.40-20.00 Вести-Чувашия

КУЛЬТУРА

6.30 «Евроньюс»
10.00 «Наблюдатель»
11.15, 1.55 Х/ф «ЕРМАК». «НЕИЗВЕДАННАЯ СИБИРЬ»
12.10 «Покажем зеркало природе...»
12.40 «Мировые сокровища культуры»
12.55 Власть факта. «История: кризис науки»
13.35 Д/ф «Рождение океана»
14.20 Д/ф «Тамерлан»
14.30 Д/ф «Первый среди равных. Анатолий Кторов»
15.10 Красуйся, град Петров!
15.40, 19.30, 23.40 Новости культуры
15.50 Телеспектакль «ТАЙНА ЭДВИНА ДРУДА»
17.25 Музыка современных композиторов. Владимир Мартынов
18.40 Academia
19.45 Главная роль
20.00 «Абсолютный слух»
20.40 «Прощай, ХХ век! Василь Быков»
21.25 Д/ф «Земля под водой»
22.15 Снимается документальное кино... Мастер-класс Виктора Косаковского
23.05 Д/ф «Павел и Ляля. Иерусалимский романс»
0.00 Х/ф «СЕЛЬМА ЛАГЕРЛЕФ»
2.50 А. Рубинштейн. «Вальс-каприс»

НТВ

6.00 «НТВ утром»
8.10 Т/с «ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА» 16+
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня
10.20 «Первая кровь» 16+
10.50 «До суда» 16+
11.55 Суд присяжных 16+
13.25 «Суд присяжных. Окончательный вердикт» 16+
14.35 Т/с «СУПРУГИ» 16+
15.30, 18.30 Обзор. Чрезвычайное происшествие
16.25 «Прокурорская проверка» 16+
17.40 «Говорим и показываем» 16+
19.30 Т/с «ЛЕСНИК» 16+
21.25 Х/ф «ЧУЖОЙ РАЙОН-2» 16+
23.15 «Сегодня. Итоги»
23.35 Т/с «ЯРОСТЬ» 16+
1.30 Квартирный вопрос 0+
2.35 Дикий мир 0+
3.00 Т/с «ЗАКОН И ПОРЯДОК» 16+
5.00 Т/с «МОСКВА. ТРИ ВОКЗАЛА» 16+

ЧЕТВЕРГ, 25.04

ПЕРВЫЙ

5.00, 9.00, 15.00, 18.00, 0.50, 3.00 Новости
5.05 «Доброе утро»
9.15 «Контрольная закупка»
9.45 «Жить здорово!» 12+
10.55 «Модный приговор»
12.00 Прямая линия с Владимиром Путиным
15.20 Т/с «ТОРГОВЫЙ ЦЕНТР» 16+
16.10 «Пока еще не поздно» 16+
17.00 «Я подаю на развод» 16+
18.50 «Давай поженимся!» 16+
19.50 «Пусть говорят» 16+
21.00 «Время»
21.50 Т/с «КРАСАВИЦА» 12+
23.50 «Политика»
1.10, 3.05 Х/ф «ЛЮБИМЦЫ АМЕРИКИ» 16+
3.15 Т/с «ГРИММ». 16+
4.05 «Народная медицина» 12+

РТР

5.00 Утро России
9.00 «1000 мелочей»
9.45 «О самом главном»
10.30 «Кулагин и партнеры» 12+
11.00, 17.00, 20.00 Вести
12.00 Прямая линия с Владимиром Путиным
15.00 «Чужие тайны. Времена года» 12+
15.45 Т/с «ТАЙНЫ ИНСТИТУТА БЛАГОРОДНЫХ ДЕВИЦ»
16.35, 4.35 Вести. Дежурная часть
17.50 Т/с «СЕМЕЙНЫЙ ДЕТЕКТИВ» 12+
21.15 Спокойной ночи, малыши!
21.30 Т/с «ИСТРЕБИТЕЛИ» 12+
0.20 «Исторические хроники» с Николаем Сванидзе. «1993. Борис Ельцин» 16+
1.15 «Большие танцы. Крупным планом»
1.30 Вести +
1.55 Т/ф «АДВОКАТ».
3.20 Т/с «ЧАК-4» 16+

ЧУВАШИЯ

6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чăваш ен
7.07-7.10, 7.35-7.41 Утро Чувашии
8.07-8.10, 8.35-8.41 Утро Чувашии
9.00 Вспомни, солдат (на чувашском языке)
9.15-9.45 Секреты здоровья и красоты
11.40-12.00 Вести-Чăваш ен
14.30-14.50 Вести-Чувашия
17.30-17.50 Вести-Чăваш ен
19.40-20.00 Вести-Чувашия

КУЛЬТУРА

6.30 «Евроньюс»
10.00 «Наблюдатель»
11.15, 1.55 Х/ф «ЕРМАК». «ОТ ПЛАХИ К ПОЧЕСТЯМ»
12.10 «Покажем зеркало природе...»
12.40, 1.40 «Мировые сокровища культуры»
12.55 «Абсолютный слух»
13.35 Д/ф «Земля под водой»
14.30 «Больше, чем любовь»
15.10 «Письма из провинции»
15.40, 19.30, 23.30 Новости культуры
15.50 Телеспектакль «ТАЙНА ЭДВИНА ДРУДА»
17.25 Музыка современных композиторов. Андре Превен. Гия Канчели
18.30 Д/ф «Васко да Гама»
18.40 Academia
19.45 Главная роль
20.00 Черные дыры. Белые пятна
20.40 «Прощай, ХХ век! Федор Абрамов»
21.25 Д/ф «Когда сталкиваются континенты»
22.15 Снимается документальное кино... Мастер-класс Марины Разбежкиной
23.05 Д/ф «Просто жизнь»
23.55 Х/ф «АЛЬБЕР КАМЮ»
2.50 Д. Шостакович. Романс из музыки к к/ф «Овод»

НТВ

6.00 «НТВ утром»
8.10 Т/с «ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА» 16+
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня
10.20 «Медицинские тайны» 16+
10.50 «До суда» 16+
11.55 Суд присяжных 16+
13.25 «Суд присяжных. Окончательный вердикт» 16+
14.35 Т/с «СУПРУГИ» 16+
15.30, 18.30 Обзор. Чрезвычайное происшествие
16.25 «Прокурорская проверка» 16+
17.40 «Говорим и показываем» 16+
19.30 Т/с «ЛЕСНИК» 16+
21.25 Х/ф «ЧУЖОЙ РАЙОН-2» 16+
22.30 «Сегодня. Итоги»
22.50 Футбол. Лига Европы УЕФА. Полуфинал. «Базель» (Швейцария) - «Челси» (Англия)
1.00 «Лига Европы УЕФА. Обзор»
1.30 «Дачный ответ» 0+
2.35 Х/ф «СЛУЖУ ОТЕЧЕСТВУ!» 18+
4.25 Дикий мир 0+
5.00 Т/с «МОСКВА. ТРИ ВОКЗАЛА». 16+

Ыранхи куна хỹтлĕхпе кĕрер

2013 çултан пуçласа РФ Президенчĕ Владимир Путин алă пуснипе «Пассажирсене метрополитенпа илсе çỹрекенсем пассажирсен пурнăçне, сывлăхне, пурлăхне сиен кỹнĕшĕн гражданла ответлăха обязательнăй майпа страхласси çинчен» 67-ФЗ Федераллă саккун кун çути курчĕ. Пирĕнтен кашниех вăл е ку йышши обществăлла автотранспортпа çỹрет. Çĕнĕ саккунпа килĕшỹллĕн вара обществăлла автотранспорт тытса тăракансем пассажирсене страхлаççĕ. Çавна май асăннă саккун пурне те кăсăклантарма тивĕç. Ку енĕпе район территорийĕнче «МСК страхлакан ушкăн» уçă акционерлă обществăн Шупашкарти филиалĕн районти агентстви ăнăçлă тимлет. Асăннă агентствăна Алевтина Андреева ертсе пырать, эпĕ ăна çак ыйтăва уçăмлатма ыйтрăм.

– Алевтина Евстафьевна, пассажирсене страхлас йĕрке çинчен тĕплĕнрех каласа парсамăр, тархасшăн?

– Эпир, пассажирсем, обществăлла тĕрлĕ автотранспортпа çỹретпĕр. Саккунпа килĕшỹллĕн кашни пассажира вара обязательнăй майпа страхламалла. Пирĕн район территорийĕнче те çĕнĕ саккуна туллин вăя кĕртме тăрăшаççĕ. «МСК страхлакан ушкăн» автотранспорт тытакансемпе тачă çыхăнса ĕçлет, нумайăшĕ пирĕнпе пассажирсене страхламалли килĕшỹсем тунă та ĕнтĕ. Çак ĕçе йĕркелеме вара пире лицензи пурри май парать. Енчен те обществăлла автотранспортпа çỹренĕ чухне пассажир пурнăçĕ сиенленсен страхлакан компани 2 025 000 тенкĕ тỹлет. Сывлăхне хавшатсан – 2 миллион тенкĕ, пурлăхне сиенлесен 23 пин тенкĕ саплаштараççĕ. Çак çĕнĕлĕх уйрăмах страхлакан компанисемшĕн ответлă, мĕншĕн тесен пысăк укçа-тенкĕпе çыхăннă.

– «МСК страхлакан ушкăн» район халăхне тата мĕнле пулăшусем сĕнет?

– «МСК страхлакан ушкăн» район агентстви уçăлнăранпа вăхăт нумаях та иртмерĕ, апла пулин те пире шанакансем, пирĕнпе ĕçлес текен организацисем тата клиентсем йышлансах пыраççĕ. Юлашки вăхăта илес пулсан, Раççейре «МСК страхлакан ушкăн» вăйлă аталанса пыракан тата халăх шанăçне туллин тивĕçтерекен ушкăнсенчен пĕри. Вăл çак ĕçе 20 çул ытла ăнăçлă пурнăçласа пырать. Компанин филиал сечĕ ăнăçлă сарăлнипе-тимленипе пирĕн компани Раççейĕн кашни регионĕнчех пур, вĕсен йышĕ вара 155 -рен те ытла. Пире вăйлă аталаннă компанисем, организацисем, клиентсем шанаççĕ. «МСК страхлакан ушкăн» çирĕплĕхне-тăнăçлăхне устав капиталĕн шайĕ те аван кăтартать. Унăн калăпăшĕ 14, 6 миллиарда яхăн, çакă страхлакан рынокра чи ăнăçлисенчен пĕри.

Эпир хамăр клиентсене, çавăн пекех пирĕнпе ĕçлеме кăмăл тăвас текенсене тĕрлĕ енлĕ услугăпа тивĕçтеретпĕр. Паянхи кун тĕлне çынсене çурт-йĕре, пурлăха, выльăх-чĕрлĕхе, тĕрлĕ инкек-синкекрен страхлассине, автостраховани, çавăн пекех чылай ытти услуга сĕнетпĕр. Çак саманта палăртса хăварас килет, пирĕн тарифсем страховани рынокĕпе килĕшỹллĕн пысăк мар, çавăн пекех клиентсем валли çăмăллăхсем пур. Паллах, пирĕн клиентсемшĕн ку кăмăллă. Инкек-синкек пулса тухсан вара компани çынсен ыйтăвĕсене кĕске вăхăтра тивĕçтерет.

Кашни çын çутă малашлăх пирки ĕмĕтленет. Ыранхи кун шанчăклă пултăр тесен хамăра хỹтĕлемелле. Çакă вара страхлас ĕçпе тачă çыхăннă. Çавна май эпир сире хамăр патра кăмăл туса кĕтетпĕр, сирĕн ыйтăва татса пама, малашлăха шанчăкпа пăхма, хỹтлĕхпе кĕме пулăшăпăр. Эпир Раççейри Перекет банкĕн Чăваш уйрăмĕнчи Муркашри хушма офисĕн иккĕмĕш хутĕнче вырнаçнă.

Р. ИЛЛАРИОНОВА калаçнă.

Объявления

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА

Настоящим извещением уведомляем участников долевой собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:180701:1, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли. Предметом согласования являются размер и местоположение границ выделяемого земельного участка.

Заказчиком проекта межевания является: Муниципальное образование – Ярабайкасинское сельское поселение Моргаушского района Чувашской Республики, находящееся по адресу: Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, Ярабайкасинское сельское поселение, д. Ярабайкасы, ул. Парковая, д. 1.

Проект межевания земельных участков подготовлен кадастровым инженером Николаевым А.В., номер квалификационного аттестата 21-11-68. Почтовый адрес и адрес электронной почты, по которым осуществляется связь с кадастровым инженером: 429530, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5. E-mail:arshin21@yandex.ru

Кадастровый номер исходного земельного участка 21:17:180701:1. Адрес местоположения: Чувашская Республика-Чувашия, Моргаушский район, Ярабайкасинское сельское поселение.

С проектом межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу:429530, Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5.

Обоснованные возражения после ознакомления с проектом межевания относительно размера и местоположения границ земельных участков принимаются в течение 30 дней со дня опубликования данного извещения по адресу: 429530, Чувашская Республика-Чувашия, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5 ООО «Аршин» и в филиале ФГБУ «ФКП Росреестра» по Чувашской Республике-Чувашии, по адресу: Чувашская Республика-Чувашия, г. Чебоксары. пр. Московский, д. 37.

* * *

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА

Настоящим извещением уведомляем участников долевой собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:080901:2, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли. Предметом согласования являются размер и местоположение границ выделяемого земельного участка.

Заказчиком проекта межевания является: Муниципальное образование – Юнгинское сельское поселение Моргаушского района Чувашской Республики, находящееся по адресу: Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, Юнгинское сельское поселение, с. Юнга, ул. Малые Чуваки, д. 34.

Проект межевания земельных участков подготовлен кадастровым инженером Николаевым А.В., номер квалификационного аттестата 21-11-68. Почтовый адрес и адрес электронной почты, по которым осуществляется связь с кадастровым инженером: 429530, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5. E-mail:arshin21@yandex.ru

Кадастровый номер исходного земельного участка 21:17:080901:2. Адрес местоположения: Чувашская Республика-Чувашия, Моргаушский район, Юнгинское сельское поселение.

С проектом межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу:429530, Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5.

Обоснованные возражения после ознакомления с проектом межевания относительно размера и местоположения границ земельных участков принимаются в течение 30 дней со дня опубликования данного извещения по адресу: 429530, Чувашская Республика-Чувашия, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5 ООО «Аршин» и в филиале ФГБУ «ФКП Росреестра» по Чувашской Республике-Чувашии, по адресу: Чувашская Республика-Чувашия, г. Чебоксары. пр. Московский, д. 37.

* * *

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА

Настоящим извещением уведомляем участников долевой собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:140501:2, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли. Предметом согласования являются размер и местоположение границ выделяемого земельного участка.

Заказчиком проекта межевания является: Муниципальное образование – Хорнойское сельское поселение Моргаушского района Чувашской Республики, находящееся по адресу: Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, Хорнойское сельское поселение, д. Хорной, ул. Новая, д. 14.

Проект межевания земельных участков подготовлен кадастровым инженером Николаевым А.В., номер квалификационного аттестата 21-11-68. Почтовый адрес и адрес электронной почты, по которым осуществляется связь с кадастровым инженером: 429530, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5. E-mail:arshin21@yandex.ru

Кадастровый номер исходного земельного участка 21:17:140501:2. Адрес местоположения: Чувашская Республика-Чувашия, Моргаушский район, Хорнойское сельское поселение.

С проектом межевания земельных участков можно ознакомиться по адресу:429530, Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5.

Обоснованные возражения после ознакомления с проектом межевания относительно размера и местоположения границ земельных участков принимаются в течение 30 дней со дня опубликования данного извещения по адресу: 429530, Чувашская Республика-Чувашия, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5 ООО «Аршин» и в филиале ФГБУ «ФКП Росреестра» по Чувашской Республике-Чувашии, по адресу: Чувашская Республика-Чувашия, г. Чебоксары. пр. Московский, д. 37.

* * *

Администрация Юськасинского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики сообщает, что открытый аукцион, проведенный 19.04.2013 года (объявленного 20.03.2013 года в районной газете «Çĕнтерỹ ялавĕ», № 19 (8085) на право заключения договора аренды по объектам недвижимого имущества «Комплекс водоснабжения», находящегося в муниципальной собственности Юськасинского сельского поселения, признан несостоявшимся в связи отсутствием заявок.

Полную информацию об итогах аукциона можно получить в администрации Юськасинского сельского поселения Моргаушского района, расположенной по адресу: с. Юськасы, ул. Центральная, д. 58, тел.: 60-5-71.

Пĕлтерӳсем. Объявления

ПЛАСТИКОВЫЕ ОКНА
Низкие цены. Рассрочка. Инвалидам и пенсионерам дополнительные скидки. Замер, доставка – бесплатно. Тел.: 8-917-652-96-94. 8-10.

Апрелĕн 23-мĕшĕнче Муркашри Культура çуртĕнче «Сенкер чаршав» ятпа хаваслă концерт пулать.
Программăра: Л. Федорова, Чăваш драма театрĕн артисчĕсем: СССР халăх артистки В. Кузьмина, Г. Федоров, М. Яковлева, А. Димитриев.
19 сехетре пуçланать. Билет - 120 тенкĕ.

Куплю плуг 3-корпусный на трактор Т-25. Тел.: 8-937-397-05-09.

* * *

Куплю жилой дом (газ, вода, электричество необходимы) с земельным участком в Моргаушском районе. Тел.: 8-937-375-32-63.

* * *

Çулталăк та икĕ уйăхри хĕрлĕ тĕслĕ тынашка сутатăп. Тел.: 8-927-852-55-92.

* * *

Куплю однокомнатную квартиру в с. Моргауши. Тел.: 8-965-681-05-35.

* * *

Апрелĕн 24-мĕшĕнче пăрулалламалли хурашурă тынашки сутатпăр. Отаркка ялĕ.
Тел.: 8-960-300-43-50, 8-927-843-14-56.

Продаю **ТЕПЛИЦЫ** из поликарбоната от производителя 3х6, 3х8. Доставка. Тел.: **8-927-667-62-02.** 1-10.

“ВИКТОРИЯ-ОКНА”
ЗАМЕР, ДОСТАВКА БЕСПЛАТНО 5-10.
СРОК ИЗГОТОВЛЕНИЯ 3-5 ДНЕЙ
ГАРАНТИЯ КРЕДИТ РАССРОЧКА
ПЛАСТИКОВЫЕ ОКНА
МЕТАЛЛИЧЕСКИЕ ДВЕРИ
НАТЯЖНЫЕ ПОТОЛКИ
ОТ ПРОИЗВОДИТЕЛЯ
СКИДКА до 35%
7-е окно в ПОДАРОК
REHAU, brusbox, KBE, ARTEC
Производственный цех, с. Моргауши, ул. Гагарина, 16 а (здание котельной).
Тел.: 8-917-662-71-64, 8-937-955-33-00.

Продаю картофелекопатель КПТ–1,4, культиватор КПС–4, кормоуборочный комбайн Е-281, плуг ПЛН–4–35, культиватор тяжелый КПЭ–3,8А, культиватор КФК–2,8, картофелесажалку КСМ–4А, сеялку СЗ–3,6, плуг ПЛН–3-35, плуг навесной оборотный ibis L4+1. Тел.: 8-905-027-40-65.

* * *

Продаю кур-молодок, гусят, бройлеров с доставкой.
Тел.: 8-909-300-08-18. 4-10.

РАБОТА в Москве и МО: фасовщицы, упаковщицы, грузчики, комплектовщики. Жилье, питание, транспорт – БЕСПЛАТНОЕ. Вахта: 20, 30, 45. З/п от 27 000 (своевременная). Тел: 8 (8352)36-03-32, 36-42-92. 5-5.

ООО «ОБРЯД» оказывает следующие виды ритуальных услуг:
изготовление и установка надгробных памятников, также для умерших (после 12.06.1990 г.) участников ВОВ.
Реализует кресты, гробы, ограды, столы, скамейки, венки и пр.
Изготовление портретов на гранитной плите.
г. Чебоксары, переулок Ягодный, д. 4 «А», тел.: 8(8352)35-10-83, 8-903-389-99-29.
с. Моргауши, ул. Гагарина, д. 2, тел.: 8-903-063-41-42. 1-3.

Секонд Хенд «Б/утик семейный» объявляет весеннюю распродажу на детскую, женскую и мужскую одежду. Ждем Вас по адресу: с. Моргауши, ул. 50 лет Октября, д. 25 («Агропромснаб»).
Тел.: 8-919-653-15-95. 4-5.

3-10.

Спутниковое цифровое телевидение высокой четкости FuLL HD. Триколор – 7300 руб.+подарок. Телекарта – 3000 руб. Тел.: 8-906-385-29-30. 6-10.

Окна ИДЕАЛ
С нами теплее!
ОКНА И ДВЕРИ ИЗ ПВХ И АЛЮМИНИЕВОГО ПРОФИЛЯ ЖАЛЮЗИ, РОЛЬСТАВНИ
ЗАВОДСКОЕ ПРОИЗВОДСТВО
МОНТАЖ ПО ГОСТУ В ДЕНЬ ЗАКАЗА!*
ОФОРМЛЕНИЕ ЗАКАЗА НА ДОМУ
ПЕНСИОНЕРАМ СКИДКА
БЕСПРОЦЕНТНАЯ РАССРОЧКА
*Подробная информация по телефонам. 3-10.
с. Моргауши, ул. Гагарина, 2, здание бани, 2 этаж, тел. 8(8352)76 58 95
с. Б. Сундырь, ул. Ленина, 23а, ТД „Космос“, тел. 8(8352)76-58-97
г. Чебоксары, ул. Хузангая, 14, офис 403, тел. 8(8352)766 788

НАТЯЖНЫЕ ПОТОЛКИ
Тел.: 8-927-667-40-92. 19-30.

3-10.

ВНИМАНИЮ ЖИТЕЛЕЙ СЕЛА МОРГАУШИ
В период с 1 апреля по 31 сентября 2013 г. СКИДКА на каждое окно Salamander 3000 руб.
ПЛАСТИКОВЫЕ ОКНА, ВИТРАЖИ, БАЛКОННЫЕ РАМЫ, ПЕРЕГОРОДКИ
по минимальным ценам! Москитная сетка в подарок
Срок изготовления от 3 до 5 дней. Германское качество. Пенсионерам дополнительные скидки
ОКНА сельский вариант от 3500 р. квартира от 5300 р.
КОНДИЦИОНЕРЫ от 13999 р. Продажа. Монтаж. Гарантия.
«ДАНИЛА-МАСТЕР» ул. 50 лет Октября, д. 6а (торговый центр «Универмаг», 2 этаж).
Тел.: 8-927-667-34-38, (8352)37-34-38 2-5.

Хура-шурă тĕслĕ 5 пăрулалă ĕне сутатпăр.
Тел.: 8-906-388-66-04.

4-10.

Магазин «СТРОЙМАТЕРИАЛЫ»: цемент М-400 40 кг от 175 руб.; трубы профильные и квадратные от 35 руб.; уголок металлический от 25 руб.; арматура А 3 от 20 руб.; сетка сварная, сетка кладочная, сетка-«рабица»; гипсокартон от 190 руб.; ДВП, фанера; панели МДФ, ПФХ от 100 руб.; утеплители ТЕХНОНИКОЛЬ; вагонка, хвоя, липа; плинтус, углы хвоя; клей плиточный, штукатурка, шпатлевка; двери межкомнатные простые и с покрытием ПВХ; профнастил оцинкованный и крашеный п/м от 210 руб.; Покупателям свыше 10000 руб. скидка 5%. Тел.: 62-5-86, 8-905-197-25-23.

ТЕПЛИЦЫ
от производителя из сотового поликарбоната 3х6, 3х8 и т. д.
Телефоны: 8-917-651-00-76, 8-927-858-28-79.
5-14.

ПЕСОК речной, **ОПГС** (гравмасса), **ЩЕБЕНЬ**. Доставка.
Тел.: 8-927-668-84-40. 9-43.

ООО «Металл-строй» изготавливает и продает ТЕПЛИЦЫ, козырьки, металлоконструкции, банные печи, баки из нержавейки, скамейки, ворота, туалеты, кованые заборы, решетки и т. д. Адрес: с. Моргауши, ул. Заводская, д. 14. Тел.: 63-3-38, 8-937-390-73-51. 7-10.

МОСКВА – ВАХТА!!!
В Москву и Московскую обл. требуются **ФАСОВЩИЦЫ, ГРУЗЧИКИ**
Питание, проживание — БЕСПЛАТНО.
Вахта. Выезд группами до предприятия.
Гарантии. З/п 27 000 – 35 000 руб.
Тел.:8(8352)29-80-30, 29-50-30. 2-3.

Магазин «ОТДЕЛОЧНИК» реализует: утеплитель «Технониколь» – 530 руб.; гипсокартон – 190 руб.; фанера влагостойкая 9 мм (1,25х2,50) – 555 руб.; профнастил оцинк. 2 м – 400 руб., профнастил крашеный 2 м – 480 руб.; сухие смеси, цемент – 180 руб.; сайдинг; двери, поликарбонат. Тел.: 8-903-322-59-69, 8-961-348-66-36. 10-10.

БЕТОН, РАСТВОР всех марок. Доставка. Дешево.
Тел.: 8-927-668-87-78. 9-43.

ТЦ «ЛОТОС» реализует: цемент – 195 р., профнастил от 194 р. пог. м., трубы б/у для столбов от 125 р. пог. м. , профиль 20х20, 40х20, 40х40, поликарбонат тепличный – 1300 р., утеплители. Доставка. Заявка по тел.: 8-917-665-27-26, 48-33-46. 2-5.

Уют и тепло в доме!
ТОП окна
г. Чебоксары, ул. Привокзальная, д. 3
2 этаж, офис 11
48-96-40
Гарантия качества выполненных работ
4-10.

Продаем пропаренные керамзитобетонные блоки, цемент, керамзит. Адрес: с. Моргауши, «Агропромснаб».
Тел.: 8-905-340-07-78. 10-10.

пластиковые ОКНА
Немецкое качество
Окна STAR
6-камерный профиль ПО ЦЕНЕ 3-камерного
скидки до 35%
подробности по телефонам:
8-9603101816
Пенсионерам доп. скидки
Офис продаж в здании рынка с.Моргауши
Окна стали дешевле...

Организация продает:
- ПРОФНАСТИЛ;
- МЕТАЛЛОЧЕРЕПИЦУ;
- ТРУБЫ:
- СТАЛЬНЫЕ,
- ПРОФИЛЬНЫЕ,
- ВОДОГАЗОПРОВОДНЫЕ.
Тел.: 8-927-841-50-69, (8352)51-40-06. 4-10.

Пĕрре пăранланă сумалли качакасем сутатпăр.
Тел.: 8-927-858-83-63.

* * *

Пĕчĕк пăру, сурăх туянатăп. Тел.: 8-905-343-60-63. 7-10.

* * *

Покупаю плуг на трактор МТЗ-80.
Тел.: 8-919-661-63-99. 2-2.

Цифровое спутниковое телевидение
ТРИКОЛОР – 7000 руб. ТЕЛЕКАРТА – 3000 руб.
Гарантия. Тел.: 8-905-345-77-19. 2-15.

Продаю поросят из домашнего подворья, с доставкой по Моргаушскому району.
Тел.: 8-987-677-45-04, 8-919-654-94-36. 4-5.

* * *

Продаю: гравмассу; щебень гранитный, доломитовый, известковый; керамзит; бетон; торф; песок речной, карьерный. С доставкой. Недорого. Тел.: 8-927-668-70-15. 5-24.

Администрация Моргаушского района выражает глубокое соболезнование родным и близким Кабуркиной И.С., заведующей сектором опеки и попечительства администрации района, по поводу кончины матери
КАРПОВОЙ
Марии Ивановны.

Администрация Моргаушского района выражает глубокое соболезнование родным и близким Филипповой Ф.А., главному специалисту-эксперту управления капитального строительства и развития общественной инфраструктуры администрации района, по поводу кончины матери
ФИЛИППОВОЙ
Юлии Сергеевны.

ООО «Управляющая компания ЖКХ» Моргаушского района выражает глубокое соболезнование бухгалтеру Филипповой С.А. в связи с тяжелой утратой – кончиной матери
ФИЛИППОВОЙ
Юлии Сергеевны.

Прогноз погоды

	суббота 20 апреля				воскресенье 21 апреля				понедельник 22 апреля				вторник 23 апреля				среда 24 апреля			
Местное время	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00
Облачность %																				
Осадки мм																				
Температура °C	+10	+14	+18	+11	+8	+12	+11	+8	+5	+6	+9	+7	+4	+7	+10	+6	+2	+6	+11	+7
Давление мм	746	747	747	746	745	745	745	745	745	746	746	747	747	748	747	747	745	745	744	744
Влажность %	59	69	40	58	65	67	63	62	64	73	54	53	61	63	44	41	50	58	37	44
Ветер м/сек	5	4	6	3	3	2	5	4	3	5	6	3	4	6	7	5	4	6	7	3
	З	З	З	З	З	С-З	С-З	С	С-В	С-В	С-В	С-В	С-В	С-В	С-В	С-В	С-В	С-В	С-В	С-В
Солнце восход / заход		05:33	20:10			05:30	20:12			05:28	20:14			05:25	20:16			05:23	20:18	
Луна восход / заход		13:32	03:15			14:45	03:35			16:01	03:54			17:20	04:13			18:43	04:34	

Муркаш районĕнчи «Çĕнтерӳ ялавĕ» хаçат
УЧРЕДИТЕЛЬСЕМ:
Чăваш Республикин Информаци политикин тата массăллă коммуникацисен министерстви
ЧР Информаци политикин тата массăллă коммуникацисен министерствин “Муркаш районĕн «Çĕнтерӳ ялавĕ» хаçат редакцийĕ” Чăваш Республикин хай тытăмлă учрежденийĕ.

Тĕп редактор А.И. ТИХОНОВ.
АДРЕС: 429530, Чăваш Республики, Муркаш ялĕ, Мир урамĕ, 9А çурт.
ТЕЛЕФОНСЕМ: тĕп редактор - 62-1-36, яваплă секретарь - 62-2-82, бухгалтери - 62-1-35, пайсем: общество пурнăç пайĕ - 62-2-82, экономика тата социаллă пурнăç пайĕ - 62-1-38.
Факс: 62-1-36. E-mail: morpress@cbx.ru, redaction@cbx.ru
Çыхăнӳ, информаци технологийĕсен тата массăллă коммуникаци сферине пăхса тăракан Федераллă службăн Чăваш Республикипе – Чăваш Енпе ĕçлекен управленийĕ 2012 çулхи юпа уйăхĕн 11-мĕшĕнче ПИ ТУ 21-00249 № регистрациленĕ.

Калăпăшĕ 2 пичет листи.
Ал çырăвĕсене рецензилемеççĕ, каялла тавăрса памаççĕ, 2 страницăран пысăкраххисене йышăнмаççĕ.
Рекламăпа пĕлтерӳсен чăнлăхĕшĕн вĕсене паракансем яваплă.

ИЗДАНИ ИНДЕКСĔ: 54822.
Хаçат юн тата шăмат кунсерен тухать.
Номер дежурнăйĕ Шапошников В.Л.
Пичете панă 19.04.2013 ç.
Пичете памалли вăхăт: графикпа – 17 сех. 20 мин., чăннипе – 17 сех. 20 мин.
Заказ Тираж 4970.

Номер набран и сверстан в АУ ЧР «Редакция Моргаушской районной газеты «Çĕнтерӳ ялавĕ», отпечатан в типографии ГУП "ИПК "Чувашия": 428019 г. Чебоксары, пр. И. Яковлева,13. Качество печати соответствует оттискам, предоставленным редакцией.